

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Α΄, Β΄ ΚΑΙ Γ΄ ΤΑΞΕΙΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ, ΑΘΗΝΑ 2021

Πράξη «Αναβάθμιση των Προγραμμάτων Σπουδών και Δημιουργία Εκπαιδευτικού Υλικού
Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης» - MIS: 5035542

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Μέρος	4
Α. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	4
Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα οργανικά ενταγμένο στην ελληνική εκπαίδευση	4
Ο θεμελιώδης παιδαγωγικός και ανθρωπολογικός προσανατολισμός του μαθήματος των Θρησκευτικών	4
Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα παιδείας και πολιτισμού	4
Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα ταυτότητας του προσώπου	5
Β. ΣΚΟΠΟΘΕΣΙΑ	5
Γενικοί Σκοποί.....	5
Ειδικοί Στόχοι.....	6
Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ	7
Δ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ	7
Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ.....	8
Β' Μέρος.....	10
Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών.....	10

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ Α', Β', Γ' ΤΑΞΕΙΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

Α' Μέρος

Α. ΦΥΣΙΟΓΝΩΜΙΑ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα οργανικά ενταγμένο στην ελληνική εκπαίδευση

Το μάθημα των Θρησκευτικών εντάσσεται στον κανόνα των υποχρεωτικών σχολικών μαθημάτων, τα οποία διδάσκονται στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση του ελληνικού σχολείου. Η οργάνωση και η λειτουργία του θεμελιώνονται στο Σύνταγμα της Ελλάδας, στους νόμους του ελληνικού κράτους, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, στο δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ), και στις συμβάσεις και συστάσεις του Συμβουλίου της Ευρώπης και τις αποφάσεις της Ολομέλειας του ΣΤΕ (1749&1750/2019). Βασική αποστολή του μαθήματος των Θρησκευτικών αποτελεί η «ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης», η οποία είναι συνταγματική υποχρέωση του κράτους. Για να υπηρετεί τον εν λόγω σκοπό, το μάθημα διδάσκεται επί ικανό αριθμό ωρών διδασκαλίας εβδομαδιαία στο πρόγραμμα του Δημοτικού, Γυμνασίου, ΓΕΛ και ΕΠΑΛ και τα μαθησιακά αποτελέσματά του αξιολογούνται συντελώντας στη γενικότερη επίδοση των μαθητών και μαθητριών.

Ο θεμελιώδης παιδαγωγικός και ανθρωπολογικός προσανατολισμός του μαθήματος των Θρησκευτικών

Το παιδαγωγικό και μορφωτικό έργο που παρέχεται μέσω της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών αποσκοπεί στην ενίσχυση και την εμπέδωση της θρησκευτικής συνείδησης των ορθόδοξων μαθητών και μαθητριών. Η προοπτική αυτή υπηρετεί την ολόπλευρη ανάπτυξή τους, κυρίως δε συμβάλλει στην καλλιέργεια του ανθρώπινου προσώπου ως μοναδικής, ανεπανάληπτης και ελεύθερης ύπαρξης. Με αυτόν τον τρόπο το μάθημα παρέχει όλα τα αναγκαία ερεθίσματα, ώστε οι μαθητές/-τριες να γνωρίζουν τον εαυτό τους, να επικοινωνούν αποτελεσματικά με τους ανθρώπους και τον κόσμο γύρω τους, καθώς και να αφουγκράζονται και να αντιμετωπίζουν τις μεγάλες προκλήσεις του σύγχρονου κόσμου.

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα παιδείας και πολιτισμού

Το μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί μάθημα παιδείας και πολιτισμού. Σε αυτό καλούνται οι μαθητές και οι μαθήτριες να αναγνωρίσουν και να συνειδητοποιήσουν τη σημασία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, ώστε να αποκτήσουν συναίσθηση της ευθύνης για τη συνέχειά της σε προσωπικό και συλλογικό επίπεδο. Υπό αυτή την έννοια, λαμβάνουν τα απαραίτητα εφόδια, για να δρουν στο μέλλον ως ενεργοί πολίτες του ελληνικού κράτους, στο οποίο η παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας αποτελεί ζωντανό και λειτουργικό στοιχείο της ιστορικής ταυτότητας και του πολιτισμού του, και κατ' επέκταση συστατική παράμετρο του δημόσιου χώρου. Εκτός τούτων, αποτελεί μάθημα ευρωπαϊκής παιδείας και εκπαιδεύει Ευρωπαίους πολίτες προάγοντας τις διαχρονικές χριστιανικές αξίες, οι οποίες αποτέλεσαν τα θεμέλια του σύγχρονου ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Το μάθημα των Θρησκευτικών ως μάθημα ταυτότητας του προσώπου

Το μάθημα των Θρησκευτικών, λαμβάνοντας υπόψη τις προσεγγίσεις των επιστημών της θεολογίας, της παιδαγωγικής και της θρησκευοπαιδαγωγικής, σε συνδυασμό με τα σύγχρονα πορίσματα της εκπαιδευτικής ψυχολογίας, της αναπτυξιακής ψυχολογίας και της διδακτικής, προτάσσει την ανάπτυξη του ανθρώπου ως ενιαίας ψυχοσωματικής οντότητας. Επειδή συντελεί στην ανάπτυξη της ταυτότητας του προσώπου, αντιμετωπίζει τους μαθητές και τις μαθήτριες ως πρόσωπα, καθένα εκ των οποίων φέρει ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και εμπειρίες, συγκεκριμένες ανάγκες και ποικίλα ενδιαφέροντα, που έχουν άμεση αναφορά στην πορεία της ψυχοσωματικής του ωρίμανσης. Επομένως, το μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί παράγοντα ενίσχυσης της αυτοεκτίμησης, της αυτοπεποίθησης, της ενσυναίσθησης αλλά και της ανθεκτικότητας των νέων ανθρώπων. Μέσα από αυτό το πρίσμα, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να αποκτήσουν τις κατάλληλες ικανότητες, ώστε να συνυπάρχουν αρμονικά με όλους τους ανθρώπους και με τον θρησκευτικά «άλλο» και να συνεργάζονται συμβάλλοντας στην εύρυθμη λειτουργία του κοινωνικού συνόλου.

Από την άλλη πλευρά, το μάθημα των Θρησκευτικών επικεντρώνεται στην εκπαίδευση του νέου ανθρώπου. Για τον λόγο αυτό είναι διακριτό μάθημα στη σχολική εκπαίδευση, που εισάγει ως αντικείμενο στη διαδικασία διδασκαλίας-μάθησης τη σχέση του ανθρώπου με το θείο, όπως αυτή νοηματοδοτείται στην ορθόδοξη παράδοση και τον πολιτισμό. Το μορφωτικό αυτό περιεχόμενο αξιολογείται ως έγκυρη πρόταση προσανατολισμού του βίου και ως ζωτικό σημείο αναφοράς για την ανακάλυψη απαντήσεων σε βασικά ερωτήματα που απασχολούν τον άνθρωπο στην πορεία ανάπτυξης της ταυτότητάς του. Μαθαίνουν ελεύθερα οι μαθητές και οι μαθήτριες, σε σχολικό πλαίσιο, τι σημαίνει να είναι κανείς ορθόδοξος χριστιανός, πώς η επιλογή αυτή διαμορφώνει τη ζωή του, το πολιτισμικό του πλαίσιο, τις θέσεις του στην ευρύτερη κοινωνία αλλά και τη δράση του ως αυριανού πολίτη και ως ισότιμου συνομιλητή στον δημόσιο χώρο του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και του κόσμου όλου. Ενθαρρύνονται, έτσι ουσιαστικά, να συσχετίζουν αυτή την πρόταση προσανατολισμού της ζωής με τις σύγχρονες προκλήσεις του κοινωνικού γίνεσθαι και υποστηρίζονται με την ανάπτυξη των ικανοτήτων να δρουν δημοκρατικά, ελεύθερα και με αγάπη για τον συνάνθρωπο.

B. ΣΚΟΠΟΘΕΣΙΑ

Γενικοί Σκοποί

Με βάση όλα τα παραπάνω διαμορφώνονται οι γενικοί σκοποί της διδασκαλίας του μαθήματος των Θρησκευτικών στην Πρωτοβάθμια και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση. Ειδικότερα, το μάθημα των Θρησκευτικών συμβάλλει:

- Στη διαμόρφωση ελεύθερων, υπεύθυνων και κριτικά σκεπτόμενων πολιτών και στην προετοιμασία των μαθητών και μαθητριών για τον δημόσιο χώρο με τέτοιο τρόπο, ώστε να αναδεικνύουν ως πολίτες του κόσμου τις οικουμενικές αρχές και αξίες μέσα από την οπτική της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης.
- Στην ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης των μαθητών και μαθητριών, μέσω της ανάλυσης και εμπέδωσης της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, με τέτοιο τρόπο, ώστε να μη διακυβεύεται σε καμία περίπτωση η ελεύθερη διάπλαση της προσωπικότητάς τους.
- Στην κατανόηση και ερμηνεία βασικών πτυχών της διδασκαλίας της Ορθόδοξης Εκκλησίας, όπως αυτές καταγράφονται στην Αγία Γραφή, στη δογματική και ηθική διδασκαλία της, στη λατρευτική της ζωή και στην παράδοση των αγίων Πατέρων της.

- Στην ολόπλευρη, αρμονική και ισόρροπη ανάπτυξη των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεων των μαθητών και μαθητριών, ώστε να έχουν τη δυνατότητα να εξελιχθούν σε ολοκληρωμένες προσωπικότητες, να μπορούν να ζήσουν δημιουργικά, με αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και τη φύση και να διακατέχονται από πίστη προς την πατρίδα και τα γνήσια στοιχεία της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης, η οποία αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της σύγχρονης ελληνικής και ευρωπαϊκής παιδείας.
- Στην εξοικείωση με τη σχέση Θεού και ζωής ως κινητήρια δύναμη που συμβάλλει στον προσανατολισμό του βίου και την ανακάλυψη της προσωπικής ταυτότητας.
- Στην αναγνώριση του συλλογικού θρησκευτικού βιώματος, το οποίο στην Ελλάδα διαμορφώνεται μέσω της ιστορικής παρουσίας και δράσης της Ορθόδοξης Εκκλησίας.
- Στην ανάδειξη της σημασίας που έχει η θρησκευτική αγωγή ως προς τις ικανότητες των μαθητών/-τριών να επικοινωνούν με τον εαυτό τους, με τους άλλους και τον κόσμο ολόκληρο, να δημιουργούν, να αυτενεργούν, να καλλιεργούν δεξιότητες και να παράγουν νέα γνώση, η οποία να μετασχηματίζεται σε δράση στην κοινωνία, εμπνεόμενη από το όραμα και την ελπίδα για την ειρήνη, τη συνύπαρξη, την ισότητα, τη δημοκρατία και γενικά την αλλαγή και τη βελτίωση του κόσμου.
- Στη μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου εν γένει με γνώμονα τη διαθεματική και τη διεπιστημονική προσέγγιση της γνώσης.
- Στη γνωριμία με άλλα θρησκευόμενα και θρησκευτικές και μη θρησκευτικές κοσμοθεωρίες, κάτι που επιτυγχάνεται σε συνάρτηση με τα αναπτυξιακά και παιδαγωγικά χαρακτηριστικά των παιδιών και των εφήβων και πάντα διακριτά, αποβλέποντας στην καλλιέργεια της ικανότητας για διάλογο, για σεβασμό απέναντι στην ετερότητα, καθώς και για αρμονική συνύπαρξη με τους άλλους.

Ειδικοί Στόχοι

Οι ειδικοί στόχοι του μαθήματος των Θρησκευτικών στο Λύκειο είναι οι μαθητές και οι μαθήτριες, μέσα από τη βιωματική, διαθεματική, διεπιστημονική και διερευνητική προσέγγιση σταθμών εξέλιξης της πορείας της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τη θεολογική ερμηνεία γεγονότων από την ιστορία της ανθρωπότητας και του κόσμου, αλλά και σύγχρονων ζητημάτων που ανακύπτουν από την παρουσία των θρησκειών, να:

- Κατανοήσουν τη δογματική διδασκαλία της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας για τον Τριαδικό Θεό, τον Χριστό, την Εκκλησία, τον κόσμο και τον άνθρωπο, και τη σύνδεσή της με τον κοινωνικό βίο.
- Εξηγήσουν μέσα από τη διδασκαλία της Εκκλησίας την αξία του ανθρώπινου προσώπου (ομοτιμία μεταξύ των ανθρώπων χωρίς καμία διάκριση) και την ιδιαιτερότητά του σε σχέση με την κτίση.
- Αναγνωρίσουν τον λειτουργικό, λατρευτικό, αγιολογικό και εκκλησιαστικό πλούτο της ορθόδοξης χριστιανικής ζωής ως δομικά στοιχεία νοηματοδότησης του βίου και της ελληνορθόδοξης ταυτότητας.
- Εκτιμήσουν το χριστιανικό ήθος και τη χριστιανική πίστη και ζωή ως πλαίσιο της ολόπλευρης και ισόρροπης ανάπτυξης των διανοητικών και ψυχοσωματικών δυνάμεών τους, ώστε να γίνουν ολοκληρωμένες προσωπικότητες και να ζήσουν δημιουργικά, με αγάπη προς τον άνθρωπο, τη ζωή και το φυσικό περιβάλλον.
- Διαμορφώσουν στερεή πεποίθηση της αξίας και των αρχών της ορθόδοξης χριστιανικής παράδοσης ως ελεύθεροι, υπεύθυνοι και κριτικά σκεπτόμενοι πολίτες του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και του κόσμου, που έχουν ενεργό ρόλο στον δημόσιο χώρο.

- Διακρίνουν την επίδραση της θρησκείας και των θρησκευτικών και μη θρησκευτικών κοσμοθεωριών στην πορεία του ανθρώπου και στη ζωή των πιστών στον σύγχρονο κόσμο ως παραγόντων διαμόρφωσης ταυτότητας και σεβασμού στην ετερότητα και την αρμονική συνύπαρξη.

Γ. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ – ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου στο Λύκειο, ακολουθώντας τη σπειροειδή διάταξη του διδακτικού υλικού (όπως αυτή αποτυπώνεται στους τρεις προηγούμενους κύκλους), οργανώνεται επί τη βάση των εξής κριτηρίων:

Α) Τα επτά (7) συν ένα (1) Κεντρικά Θέματα – Θεματικά Πεδία, τα οποία αντιστοιχούν σε θεμελιώδεις πτυχές της ορθόδοξης θεολογίας (7) και διακριτά στη μελέτη του θρησκευτικού φαινομένου και των θρησκειών (1), με βάση τα οποία σχεδιάζονται και αναπτύσσονται οι επιμέρους θεματικές του ΠΣ:

Α' Λυκείου

1. Θεός
2. Δημιουργία – Πτώση
3. Άνθρωποι του Θεού (Προφήτες – Άγιοι)
4. Ενανθρώπιση – Χριστός

Β' Λυκείου

5. Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή
6. Βασιλεία του Θεού (Μεταμόρφωση, Εσχατολογία)
7. Χριστιανική Ζωή (Ζωή και Θάνατος)

Γ' Λυκείου

8. Θρησκεία/-ες – Κοσμοθεωρίες

Β) Τους τρεις (3) βασικούς άξονες, οι οποίοι υπηρετούν τους ειδικούς στόχους του Προγράμματος Σπουδών των τεσσάρων κύκλων. Οι τρεις αυτοί βασικοί άξονες ταυτίζονται με ερωτήματα που καθορίζουν τη σύγχρονη θρησκευτική εκπαίδευση στην Ελλάδα και αφορούν τον άνθρωπο-πολίτη: i) Τι σημαίνει να είναι ορθόδοξος χριστιανός και πώς η επιλογή αυτή διαμορφώνει τη ζωή του, ii) Ποιο είναι το πολιτισμικό πλαίσιο και πώς η ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα επιδρά στις θέσεις του στην ευρύτερη κοινωνία, iii) Πώς διαμορφώνεται η λειτουργία του ως πολίτη του ελληνικού κράτους, της Ευρώπης και ολόκληρου του κόσμου χάρη σε αυτή την ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα.

Γ) Τα ιδιαίτερα αναπτυξιακά και μαθησιακά χαρακτηριστικά των μαθητών και μαθητριών.

Με βάση τα ανωτέρω διαμορφώνονται: i) οι Θεματικές Ενότητες, ii) τα Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα και iii) οι Ενδεικτικές Δραστηριότητες.

Δ. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ – ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

Στο σχολείο του 21ου αιώνα ο/η μαθητής/-τρια τοποθετείται στο επίκεντρο του μαθησιακού σχεδιασμού και οι ανάγκες τους, στο παρόν και στο μέλλον, είναι οι κεντρικοί

άξονες για τη διαμόρφωση της διδακτικής πράξης. Οι μαθητές/-τριες όμως δεν είναι όλοι/-ες ίδιοι/-ες και έχουν διαφορετικά ψυχολογικά και κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Σε ό,τι αφορά το μάθημα των Θρησκευτικών στο Λύκειο επιδιώκεται να δημιουργηθεί περιβάλλον μάθησης ικανό να οδηγήσει τους μαθητές και τις μαθήτριες στη δημιουργία ισχυρού υποβάθρου γνώσεων, δεξιοτήτων και στάσεων. Γι' αυτό άλλωστε, σύμφωνα με το ίδιο το Πρόγραμμα Σπουδών, πρέπει να οργανωθεί κατά τρόπο σπειροειδή, έτσι ώστε ο/η μαθητής/-τρια να χτίζει συνεχώς επάνω σε αυτό που έχει ήδη μάθει. Στη διαδικασία αυτή η θεολογική ορολογία και η χρήση της θεολογικής γλώσσας συνιστούν απαραίτητη προϋπόθεση θρησκευτικού γραμματισμού. Υπό την έννοια αυτή επιδιώκεται οι θεολόγοι – εκπαιδευτικοί του Λυκείου να:

- δημιουργούν ένα υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης, ενθαρρύνοντας την ενεργό εμπλοκή των μαθητών/-τριών σε ατομικές και ομαδικές δραστηριότητες,
- εστιάζουν στην οικειοποίηση βασικών γνώσεων με τη βοήθεια των οποίων αναπτύσσονται γνωστικές, μεταγνωστικές και άλλες δεξιότητες και ικανότητες, αξιοποιώντας τις αρχές της παιδαγωγικής ψυχολογίας και τα χαρακτηριστικά των γνωστικών αντικειμένων,
- επιδιώκουν τη διασύνδεση και ενσωμάτωση της νέας γνώσης με τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/-τριών μέσω πολλαπλών προσεγγίσεων ανάλογα με τις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά τους,
- υιοθετούν στρατηγικές διαφοροποιημένης διδασκαλίας, βιωματικής μάθησης και να αξιοποιούν εναλλακτικές πρακτικές, ποικίλα διδακτικά εργαλεία και δημιουργικές δραστηριότητες,
- χρησιμοποιούν κατάλληλα τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή διδακτική τους πρακτική, αξιοποιώντας τα πλεονεκτήματα της ηλεκτρονικής μάθησης και τα διαθέσιμα ψηφιακά εργαλεία,
- ενθαρρύνουν τον κριτικό στοχασμό επί γνωστικών διαδικασιών και πρακτικών.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, τα νέα ΠΣ μπορούν να εμπνεύσουν τους/τις εκπαιδευτικούς με κατάλληλες οδηγίες, χώρο, τρόπους και μέσα, ώστε η σχολική τάξη να εξελιχθεί, όπως αναφέρθηκε, σε εργαστήριο έρευνας, επικοινωνίας, δράσης και έκφρασης, προκειμένου οι μαθητές/-τριες να εργάζονται για να πραγματώσουν: τη συνεργατικότητα, την αυτογνωσία, τη γλωσσική επίγνωση, την επικοινωνιακή ικανότητα, την υπευθυνότητα, την ανεκτικότητα, την πειθαρχία, το αίσθημα δικαίου, τη δημοκρατική ευαισθησία, την άμιλλα, την αλληλεγγύη, την αισθητική καλλιέργεια, την επίλυση προβλημάτων, τη διερευνητική μάθηση, τον ψηφιακό γραμματισμό και την ανάπτυξη της θρησκευτικής συνείδησης.

Οι τεχνικές στο ΠΣ κατηγοριοποιούνται σε επτά μεγάλες κατηγορίες: 1. Άμεσης Διδασκαλίας, 2. Ομαδοσυνεργασίας, 3. Διαλόγου, 4. Επίλυσης προβλημάτων, 5. Παιχνιδιού/δράσης, 6. Πρότζεκτ, 7. Αξιολόγησης.

Ε. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η έννοια της αξιολόγησης στο μάθημα των Θρησκευτικών αποτελεί σημαντικό μέρος της εκπαιδευτικής πράξης, αφού εφαρμόζεται σε όλα τα επίπεδα της διαδικασίας σχεδιασμού της διδασκαλίας. Η αξιολόγηση βασίζεται στον άξονα που αναδεικνύουν τα ρήματα-ενέργειες των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων της διδασκαλίας και το αντίστοιχο θρησκευτικό περιεχόμενο με το οποίο ενεργούν οι μαθητές/-τριες μέσα στην

τάξη. Επιπλέον κριτήριά της αποτελούν το γνωστικο-βουλητικό και συναισθηματικό επίπεδο των μαθητών/-τριών της συγκεκριμένης τάξης και η επιλογή των κατάλληλων κριτηρίων/δραστηριοτήτων ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία της αξιολόγησης για κάθε μαθητή/-τρια ξεχωριστά. Στη γραπτή αξιολόγηση, αξιολογείται η επίδοση των μαθητών/-τριών, με βάση τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα της διδασκαλίας, όσα δηλαδή οι μαθητές/-τριες πέτυχαν με επάρκεια στη διάρκεια και στο τέλος της διδασκαλίας ή των διδασκαλιών (γνώσεις, δεξιότητες κ.λπ.), όταν πρόκειται για επαναληπτικό κριτήριο αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση πρέπει να είναι συνεχής και συστηματική και να χρησιμοποιείται ως εργαλείο για ανατροφοδότηση και επανασχεδιασμό, ώστε να εξασφαλίζει την επιτυχία του αποτελέσματος. Η αξιολόγηση των μαθητών/-τριών δεν έχει μοναδικό σκοπό τη γνωστοποίηση στους/στις μαθητές/-τριες του βαθμού επιτυχίας τους στο μάθημα, αλλά βοηθά και τον/την εκπαιδευτικό να αντιληφθεί κατά πόσο έχουν επιτευχθεί οι δείκτες επιτυχίας που έθεσε για το μάθημά του, κατά πόσο δηλαδή οι μαθητές/-τριες έχουν αφομοιώσει την προσφερθείσα ύλη και μπορούν να την εφαρμόσουν.

Για μια σωστή και αποτελεσματική αξιολόγηση ο/η εκπαιδευτικός πρέπει να λαμβάνει υπόψη όσα προβλέπουν το Πρόγραμμα Σπουδών και οι διάφορες οδηγίες για τη διδασκαλία και την επίτευξη των δεικτών αξιολόγησης, να γνωρίζει πολύ καλά τους δείκτες αξιολόγησης και επάρκειας στους οποίους αναφέρονται οι ερωτήσεις και οι εργασίες που ζητά από τους/τις μαθητές/-τριες να κάνουν με τις δραστηριότητες, να είναι ενήμερος/-η για τις ικανότητες των μαθητών/-τριών και να έχει καλή γνώση των αναγκών και των ενδιαφερόντων τους, να καθορίζει τους στόχους της αξιολόγησης και να προσχεδιάζει τους τρόπους με τους οποίους θα αξιολογήσει, ώστε αυτοί να προάγουν την επικοινωνία και να επιτρέπουν την καλλιέργεια των ανώτερων νοητικών επιπέδων σκέψης των μαθητών/-τριών.

Β' Μέρος

Αναλυτική Απεικόνιση του Προγράμματος Σπουδών

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Α' ΛΥΚΕΙΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:	Οι μαθητές/-τριες μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
ΘΕΟΣ	Ο Θεός αποκαλύπτεται στην κτίση και στην ιστορία.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στις σχετικές βιβλικές διηγήσεις την ποικιλία των τρόπων με τους οποίους ο Θεός αποκαλύπτεται στην κτίση και στην ιστορία. • Να δίνουν παραδείγματα μέσα από τα οποία φαίνεται ο ρόλος της αποκάλυψης του Θεού στην επίλυση των προσωπικών και κοινωνικών προβλημάτων του ανθρώπου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σύγκριση κειμένων: Συγκρίνονται κείμενα αποκάλυψης του Θεού στην Π.Δ. και στην Κ.Δ. (π.χ. Μωυσής και καιόμενη βάτος, Μεταμόρφωση του Χριστού μπροστά στους μαθητές του).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Παιχνίδι ρόλων: Βιβλικά πρόσωπα σε σκηνές Θεοφάνειας (λ.χ. Ο Μωυσής κατά την παραλαβή των Δέκα Εντολών).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Ο Θεός επικοινωνεί με τους ανθρώπους στην Π.Δ. και στην Κ.Δ.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Σχετικό κείμενο από την ασκητική γραμματεία (π.χ. περιστατικά από τον βίο του Μεγάλου Αντωνίου όπου ο Θεός τον πληροφορεί ότι δεν είναι μόνος του).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αφήγηση ιστοριών: Ένας προσκυνητής αφηγείται (οπτικοακουστικό υλικό).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου: Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν με συντομία</p>

ΘΕΟΣ			<p>γραπτώς σε μία ή περισσότερες ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κάτι καινούριο που έμαθα... – Με δυσκόλεψε... – Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; – Τι ήταν αυτό που με έκανε να αλλάξω γνώμη, μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος;
	<p>Η σχέση με τον Τριαδικό Θεό.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν τη διδασκαλία της Εκκλησίας για τη σχέση του Θεού ως Προσώπου με τα δημιουργήματά του, τον άνθρωπο και την κτίση. • Να αναδεικνύουν τη σχέση Θεού – ανθρώπου ως αφετηρία των διαπροσωπικών σχέσεων και θεμέλιο οικοδόμησης της κοινωνικής συνοχής στον σύγχρονο κόσμο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Θεός (Παντοδύναμος, Αιώνιος, Πάνσοφος κ.λπ.).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία εικόνας: Η φιλοξενία του Αβραάμ.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Προσομοίωση συνόδου: Οι Πατέρες της Εκκλησίας συζητούν για τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιο Πνεύμα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Τι μπορεί να μάθει ο άνθρωπος για τον Θεό;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Λέξεις – Γρίφοι: Κείμενο του Συμβόλου της Πίστεως. Αντιστοίχιση.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: Ο Θεός δίπλα στον άνθρωπο.</p>
	<p>Επικοινωνώντας με τον Θεό.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την προσευχή ως τρόπο επικοινωνίας του ανθρώπου με τον Θεό μέσα από παραδείγματα προφητών και αγίων. • Να αιτιολογούν το γεγονός ότι η σχέση του ανθρώπου με τον Θεό έχει άμεσο αντίκτυπο στη σχέση 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Προσευχή.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σύνταξη σειράς θέσεων: Η ζωή ως σχέση με τον Θεό.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: Ζωή κοντά στον Θεό ή μακριά από τον Θεό;</p>

ΘΕΟΣ		που διαμορφώνει ο άνθρωπος με τον συνάνθρωπό του και την κτίση.	<p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Η σχέση με τον Θεό περνά μέσα από τη σχέση με τον συνάνθρωπο (λ.χ. ... διότι πείνασα και μου δώσατε να φάω... Μτθ. 25, 31-36).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βάζοντας τίτλους: Εικόνες προσευχόμενων (λ.χ. αγίων, προφητών).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: «Η προσευχή ως επικοινωνία με τον Θεό».</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Οπτικοποίηση κειμένου: Να συσχετίσουν/αποτυπώσουν τις σχέσεις μεταξύ των ανθρώπων μέσα από τις σχέσεις επικοινωνίας Θεού-ανθρώπου στην «Κυριακή Προσευχή».</p>
	<p>Η δικαιοσύνη του Θεού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν το περιεχόμενο της έννοιας «δικαιοσύνη» και της έννοιας «αδικία» σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας. • Να εκτιμούν τον ρόλο των ορίων και των κανόνων στη ζωή του σώματος της Εκκλησίας. • Να αξιολογούν τη θέση της Εκκλησίας σχετικά με το πρόβλημα της αδικίας στον σύγχρονο κόσμο, καθώς και τον αγώνα της για μεταμόρφωσή του σύμφωνα με την ευαγγελική διδασκαλία. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σύγκριση κειμένων με θέμα την εντολή της αγάπης: Εξ. 20, 1-17 και Μτ. 5, 44-48.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Κολάζ: Η κοινοκτημοσύνη της πρώτης χριστιανικής κοινότητας. Πηγή έμπνευσης για την Εκκλησία και την κοινωνία σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηρό ερέθισμα με θέμα το βιβλικό κείμενο: Γαλ. 3, 28 («οὐκ ἔνι Ἰουδαῖος οὐδὲ Ἕλλην, οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος, οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ· πάντες γὰρ ὑμεῖς εἶς ἐστε ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ»).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Αναζητώντας τη συμβολή της δικαιοσύνης στη βελτίωση των κοινωνικών σχέσεων εντός της μαθητικής</p>

ΘΕΟΣ			<p>κοινότητας (Ποιο είναι το πρόβλημα που θα επιλύσουμε;).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Σύγχρονα πρόσωπα-παραδείγματα αλληλεγγύης και φιλανθρωπίας από τον χώρο της Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η μέριμνα της Εκκλησίας για ζητήματα κοινωνικής δικαιοσύνης στον σύγχρονο κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: «Ο άλλος είναι ο παράδεισός μου!».</p>
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ	Ο Θεός ως Δημιουργός του κόσμου και του ανθρώπου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σπουδαιότητα της «εκ του μηδενός» δημιουργίας του κόσμου και του ανθρώπου, έπειτα από την επεξεργασία σχετικών κειμένων της πατερικής παράδοσης. • Να διακρίνουν τον συμβολικό χαρακτήρα και τις ανθρωπομορφικές εκφράσεις της θρησκευτικής γλώσσας των βιβλικών διηγήσεων αναφορικά με τη δημιουργία του κόσμου και του ανθρώπου. • Να εντοπίζουν τα βασικά σημεία της διαλεκτικής σχέσης μεταξύ της πίστης και της επιστήμης. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Καταιγισμός ιδεών: Δημιουργία του κόσμου.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Δίνονται σχετικά κείμενα (π.χ. Κείμενο Γενέσεως, Εξαήμερος Μ. Βασιλείου, Περί κτίσεως ορατής Ι. Δαμασκηνού, επτά ημέρες δημιουργίας).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/γράψε/συζητήσε/μοιράσου: Το χέρι του Θεού στην πολυπλοκότητα της κτίσης (εντοπισμός και καταγραφή παραδειγμάτων)</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μπορεί ένας επιστήμονας να είναι και πιστός;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Σταδιακή επεξεργασία αντικειμένου τέχνης</p>

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ			<p>εμπνευσμένου από τη δημιουργία του κόσμου.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Δημιουργία του κόσμου: Βίβλος και σύγχρονες θεωρίες για τη δημιουργία του κόσμου.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επικαιροποίηση κειμένων: Επιλεγμένα κείμενα (βιβλικά) μεταγράφονται με τη χρήση εικόνων από τη σύγχρονη ζωή.</p>
	<p>Άνθρωπος: Η κατ' εικόνα Θεού δημιουργία και η προοπτική της ομοίωσης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τα χαρίσματα της ανθρώπινης φύσης, με τα οποία ο Θεός προίκισε τον κάθε άνθρωπο κατά τη δημιουργία. • Να ανακαλύπτουν νέες προοπτικές στον προσωπικό και συλλογικό βίο, οι οποίες προκύπτουν από τη διδασκαλία της κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση Θεού δημιουργίας του ανθρώπου. • Να εντοπίζουν τη θεολογική αφετηρία της ισοτιμίας όλων των ανθρώπων, καθώς και τη σημασία της στον σύγχρονο κόσμο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: «Τα χαρίσματά μου».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Πίνακας αλληλεπίδρασης: Με αφορμή ένα κοινωνικό ή επίκαιρο θέμα που αφορά την ισοτιμία όλων των ανθρώπων, οι μαθητές/-τριες αποτυπώνουν προβληματισμούς και συνθέτουν μαζί με πληροφορίες, φωτογραφίες, ζωγραφιές και κείμενα έναν πίνακα-ταμπλό, που τον τοποθετούν σε δημόσιο σημείο του σχολείου/τάξης.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Ισοτιμία όλων των ανθρώπων.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Συνδέω/προεκτείνω/πρωτοτυπώ (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Επεξεργασία αντικειμένου τέχνης (π.χ. πίνακα, εικόνας) με θέμα την κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν Θεού δημιουργία του ανθρώπου.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ένας χριστιανός στον αγώνα για τις φυλετικές διακρίσεις στον σύγχρονο κόσμο.</p>

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ			<p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Κατάθεση σκέψεων έπειτα από τη μελέτη του κειμένου της βιβλικής διήγησης για τη δημιουργία του ανθρώπου.</p>
	<p>Άνδρας και γυναίκα: Μοναδικοί και ισότιμοι.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική διήγηση και τους επιμέρους συμβολισμούς της για τη δημιουργία του Αδάμ και της Εύας. • Να περιγράφουν το περιεχόμενο και τα χαρακτηριστικά της χριστιανικής αγάπης ως ενωτικού παράγοντα μεταξύ των δύο φύλων. • Να διατυπώνουν επιχειρήματα υπέρ της ισότιμης θέσης της γυναίκας στο κοινωνικό πλαίσιο, εντοπίζοντας στην ορθόδοξη διδασκαλία και παράδοση στοιχεία που αναδεικνύουν τη μοναδικότητα και την ισοτιμία της με τον άνδρα. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Συμβολισμοί της δημιουργίας του Αδάμ και της Εύας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Συνεργατική συναρμολότητα: Επεξεργασία της θεματικής: «άνδρας και γυναίκα» με βάση φράσεις από το βιβλικό κείμενο όπου συμβολικά καταδεικνύεται η ισοτιμία της γυναίκας με τον άνδρα, και άλλα συναφή θεολογικά κείμενα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση ανοιχτής γυάλας: «Η ισότιμη αντιμετώπιση του άνδρα και της γυναίκας και η άρση της σχετικής σε βάρος της γυναίκας αδικίας».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος Μελέτη περίπτωσης: Γυναικείες μορφές της Βίβλου ή/και της μεταγενέστερης εκκλησιαστικής παράδοσης.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Δίνονται διάφορες φωτογραφίες σχετικές με περιστατικά διάκρισης και οι μαθητές/-τριες καλούνται να βάλουν τίτλους και να αναφερθούν στη θέση της Εκκλησίας για αυτές.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: «Η θέση της γυναίκας σύμφωνα με την ορθόδοξη παράδοση σε επιμέρους μορφές της</p>

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ			<p>εκκλησιαστικής τέχνης».</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επικαιροποίηση κειμένου: Μεταγραφή του βιβλικού κειμένου για τη δημιουργία του άνδρα και της γυναίκας με τη χρήση εικόνων και εκφράσεων από τη σύγχρονη ζωή.</p>
	<p>Η ελευθερία του ανθρώπου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί η πτώση του ανθρώπου από τον Παράδεισο οφείλεται στην κακή χρήση της ελευθερίας της βούλησής του. • Να δίνουν παραδείγματα από τη σύγχρονη ζωή ορθής και λανθασμένης χρήσης της ελευθερίας του ανθρώπου. • Να διατυπώνουν επιχειρήματα υπέρ της ελευθερίας ως προσωπικού και κοινωνικού αγαθού, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική διδασκαλία της ορθόδοξης παράδοσης. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Διαβάζονται κείμενα με σύγχρονα περιστατικά καταπάτησης ελευθερίας. Οι μαθητές/-τριες εκφράζουν μία σκέψη και ένα συναίσθημα που τους προκάλεσαν τα κείμενα και απαντούν στο ερώτημα κατά πόσο η ελευθερία είναι αγαθό και δικαίωμα για κάθε άνθρωπο.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χιονοστιβάδα: Αρχικά ατομικός σχολιασμός και κατόπιν σε δυάδες για το θέμα της ελευθερίας του ανθρώπου για 3-4 λεπτά με βάση βιβλικό/πατερικό/θεολογικό κείμενο.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Η ελευθερία ως προσωπικό και κοινωνικό αγαθό, όπως αυτή νοηματοδοτείται με βάση την ορθόδοξη διδασκαλία.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θετικό/Αρνητικό: Με βάση θέσεις/απόψεις σχετικές με τη θεματική (π.χ. Ο καθένας έχει δικαίωμα να κάνει ό,τι θέλει κ.ά.).</p>
	<p>Άνθρωπος: Ιδιοκτήτης ή διαχειριστής της κτίσης;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τα βασικά σημεία της ορθόδοξης διδασκαλίας που δείχνουν ότι ο άνθρωπος είναι 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Έντεχνος συλλογισμός (βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι): Προβολή φωτογραφικού υλικού από τις επιπτώσεις της κλιματικής</p>

<p>ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ</p>		<p>διαχειριστής του κόσμου ως πρόταση αντιμετώπισης του οικολογικού προβλήματος.</p>	<p>αλλαγής (π.χ. το λιώσιμο των πάγων στην Αρκτική).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διαδικτυακή καμπάνια ευαισθητοποίησης της κοινωνίας για την προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία. • Ιστοεξερεύνηση: Παραδείγματα πρωτοβουλιών χριστιανικών κοινοτήτων και ηγετών με στόχο μια βιώσιμη και δίκαιη παγκόσμια κοινωνία. <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: «Ο άνθρωπος είναι ιδιοκτήτης της φύσης και δικαιούται να την εκμεταλλεύεται για το καλό του».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ειδικό ανάμεσά μας: Διαδικτυακή ή δια ζώσης επικοινωνία με επιστήμονες/θεολόγους/εκπροσώπους χριστιανικών κοινοτήτων/ειδικούς για ζητήματα βιώσιμης ανάπτυξης (π.χ. Παρατηρητήριο Βιώσιμης Ανάπτυξης, Ελληνική Επιτροπή της Unesco στην Ελλάδα κ.ά.).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Τοποθέτηση τίτλων σε φωτογραφίες με περιβαλλοντικά θέματα και παραστάσεις εμπνευσμένα από τη διήγηση της Γενέσεως.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Από την ατμόσφαιρα του Παραδείσου στην ατμόσφαιρα του σύγχρονου κόσμου (στατιστικά στοιχεία και ετήσιες εκθέσεις για τα επίπεδα μόλυνσης του</p>
----------------------------------	--	--	--

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ – ΠΤΩΣΗ			<p>πλανήτη).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολή: Σύνταξη επιστολής σε κάποιο πρόσωπο υπαρκτό ή φανταστικό προτείνοντας τρόπους με τους οποίους η βιώσιμη ανάπτυξη μπορεί να αποτελεί βασικό όραμα για τη χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο.</p>
	<p>Η πτώση του ανθρώπου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν την πτώση των Πρωτοπλάστων που περιγράφεται στη σχετική βιβλική διήγηση ως ρήξη της σχέσης του ανθρώπου με τον Θεό, τον συνάνθρωπο και την κτίση. • Να διερευνούν τη σημασία του γεγονότος ότι όλα όσα δημιούργησε ο Θεός είναι «καλά λίαν». • Να αξιοποιούν σε προσωπικό και κοινωνικό επίπεδο το ελπιδοφόρο και απελευθερωτικό μήνυμα του Πρωτευαγγελίου, όπως αυτό διατυπώνεται μέσα στο κείμενο της Γένεσης. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: «Αστοχίες και αποτυχίες στην καθημερινότητα».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Πέντε π και ένα γ: «Προπατορικό αμάρτημα».</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηλό ερέθισμα: Η έξοδος από τον Παράδεισο.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Ο/Η εκπαιδευτικός ορίζει ένα θέμα που σχετίζεται με λανθασμένες επιλογές σε επιμέρους περιπτώσεις της σύγχρονης ζωής.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Αδάμ/Εύα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ερευνητική εργασία: Από τη ζωή στον Κήπο της Εδέμ στις σύγχρονες κοινωνίες</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού). Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν με συντομία γραπτά σε μία ή περισσότερες ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα (π.χ. Με δυσκόλεψε.../ Θα εφαρμόσω στη ζωή μου/ Τι ήταν σ' αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για μένα; κ.ο.κ.).</p>

<p>ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</p>	<p>Προφήτες: Θάρρος και αγώνας για έναν καλύτερο κόσμο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν βασικά γνωρίσματα του κηρύγματος των προφητών. • Να εντοπίζουν στοιχεία της διδασκαλίας των προφητών που αφορούν ποικίλες μορφές αδικίας και καταπίεσης των αδυνάτων σε σχέση με εμπειρίες τους από κοινωνική αδικία στον σύγχρονο κόσμο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: «Προφήτης».</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: Προφήτες: Μέντιουμ ή η φωνή του Θεού;</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστοεξερεύνηση: Επεξεργασία υλικού με εύρεση και εντοπισμό κοινών στοιχείων στους βίους προφητών από ψηφιακό αποθετήριο.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: (έντεχνος συλλογισμός): Βάζοντας τίτλους δίπλα στα ονόματα των προφητών (προφήτης της ειρήνης, προφήτης της αγάπης, προφήτης της δικαιοσύνης κ.λπ.).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Η σύγκρουση του προφήτη Μιχαΐα ή του προφήτη Ησαΐα με την πολιτική και ιερατική εξουσία της εποχής του.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Αδικία και δικαιοσύνη στο κήρυγμα των προφητών (π.χ. Ησαΐας, Ιερεμίας, Μιχαΐας κ.λπ.) ή χαρακτηρίζοντας τους προφήτες ανάλογα με το περιεχόμενο των κηρυγμάτων τους.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θετικό/Αρνητικό: Με βάση θέσεις/απόψεις σχετικές με τη θεματική της αδικίας στον σύγχρονο κόσμο και τη διδασκαλία των προφητών.</p>
	<p>Άγιοι: Άνθρωποι κάθε εποχής.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν τα κριτήρια αγιοκατάταξης, όπως αυτά προσδιορίζονται στην ορθόδοξη παράδοση. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα: «Άγιος/-α». • Σύγκριση κειμένων: Δίνονται δύο κείμενα με

<p>ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να διαπιστώνουν από τη μελέτη του βίου τους ότι οι άγιοι/-ες είναι άνθρωποι κάθε εποχής που εφάρμοσαν το θέλημα του Θεού στη ζωή τους. 	<p>βίους αγίων. Καταγράφονται και μελετώνται οι κοινές και οι διαφορετικές αρετές του/της κάθε αγίου/αγίας.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Προβολή βίντεο που αφορά πρόσφατη αγιοκατάταξη αγίου. • Χιονοστιβάδα: Δύο αρετές των αγίων που θαυμάζω. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστοεξερεύνηση: Εντοπίζουμε σε ψηφιακό αποθετήριο (π.χ. στον Ορθόδοξο Συναξαριστή) την εικόνα ενός αγίου ή αγίας και τη συγκρίνουμε με το απολυτικό ή το μαρτύριο του/της.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Πέντε π και ένα γ: Με αφορμή αγίους/-ες στην παιδική ηλικία, την εφηβεία ή ζευγάρια προκαλείται συζήτηση για τη δυνατότητα όλων των ανθρώπων με τον αγώνα τους να εφαρμόζουν το θέλημα του Θεού. • Έξι σκεπτόμενα καπέλα: Μελέτη περίπτωσης αναγνώρισης αγίου/-ας την οποία θα επεξεργαστούν από διάφορες οπτικές θέασης των έξι καπέλων σκέψης. <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Έντεχνος συλλογισμός: Παρατηρώντας απεικονίσεις αγίων. • Ανίχνευση σκέψης: Αναπαράσταση ενός περιστατικού από τη ζωή ενός αγίου/-ας. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Άγιοι της τοπικής εκκλησίας ή άγιοι/-ες</p>
-------------------------------------	--	--	--

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ			<p>παιδιά.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Μετασχηματισμός κειμένου: Το συναξάρι ενός/μίας αγίου/αγίας σε άλλον τύπο κειμένου (λ.χ. ποιητική απόδοση).</p>
	<p>Οι μορφές της αγιότητας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν τις ποικίλες εκφάνσεις της αγιότητας, μέσα από παραδείγματα (προφήτες, απόστολοι, ισαπόστολοι, μάρτυρες, ομολογητές, νεομάρτυρες, απολογητές, όσιοι, άγιοι παιδιά, διά Χριστόν Σαλοί). • Να διακρίνουν το απόλυτο πρότυπο της αγιότητας στο πρόσωπο μιας γυναίκας, της Παναγίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αινίγματα (κουίζ): Δίνονται περιγραφές από περιστατικά βίων αγίων και οι μαθητές/-τριες μαντεύουν σε ποιους/-ές αντιστοιχούν.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ημερολόγιο: Δημιουργία και σταδιακός εμπλουτισμός ενός «Εορτολογίου» με τις ονομαστικές γιορτές μαθητών/-τριών συνοδευόμενο από βασικές πληροφορίες και εικόνες.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Μητέρα, Παναγία, Αγιότητα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Αποτύπωση της κοινωνικής προσφοράς αγίων μορφών στον κόσμο. Ενδεικτικά προβολή ταινίας «Το νησί» (Ostrov).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Υλοποίηση εικονικής περιήγησης σε μονές του Αγίου Όρους.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: «Γυναικείες μορφές αγίων της περιοχής/Ακολουθώντας τα βήματα του/της αγίου/αγίας...» ή Δημιουργία λεξικού ή παιχνιδιού: «Προφήτες, απόστολοι-ισαπόστολοι, μάρτυρες, ομολογητές, νεομάρτυρες, απολογητές, όσιοι, άγιοι παιδιά, διά Χριστόν Σαλοί».</p>

<p>ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</p>			<p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία...: Συγγραφή σύντομου κειμένου που απευθύνεται σε κάποιον συγκεκριμένο πρόσωπο ή σε ένα από τα πρόσωπα που περιλαμβάνονται στην αφήγηση του συναξαρίου ενός/μίας αγίου/αγίας.</p>
	<p>Μνήμη αγίων: Οι άγιοι ως πρότυπα της ζωής των χριστιανών.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν ως σύμφωνο με την Εκκλησία τρόπο εορτής των αγίων τη μίμηση της ζωής τους στον προσωπικό και κοινωνικό τους βίο. • Να διαπιστώνουν μέσα από παραδείγματα νεοφανών αγίων ότι η Εκκλησία αναδεικνύει διαρκώς πρότυπα ανθρώπων που εφάρμοσαν τον ευαγγελικό τρόπο ζωής στον βίο και στα έργα τους. • Να ανακαλύπτουν πρότυπα πνευματικής ζωής και δράσης στα συναξάρια της Εκκλησίας ως στάσεις ζωής με κοινωνικές και οικουμενικές προοπτικές. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Νεοφανείς άγιοι.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ψηφιακή παρουσίαση: Χριστιανικό αγιολόγιο και κοινωνικός βίος: Άγιοι «προστάτες και προστάτιδες» θεσμών, επαγγελματιών και ανθρώπινων δραστηριοτήτων (π.χ. αγία Βαρβάρα, άγιος Νικόλαος, άγιος Γεώργιος, αρχάγγελοι Μιχαήλ και Γαβριήλ, άγιος Μένιγνος ο Κναφεύς).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Ο αληθινός τρόπος εορτασμού της μνήμης των αγίων. • Ρόλος στον τοίχο: Οι μαθητές/-τριες, σχεδιάζουν το περίγραμμα της ανθρώπινης μορφής ενός/μίας αγίου/αγίας. Εντός του περιγράμματος γράφουν σκέψεις και συναισθήματα του/της αγίου/αγίας και εκτός του περιγράμματος σκέψεις και συναισθήματα τρίτων προσώπων για τον/την άγιο/αγία. <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Με βάση βίους αγίων διερευνάται ο τρόπος με τον οποίο η χριστιανική πίστη επιδρά σε κάθε επιμέρους πτυχή της προσωπικής και</p>

<p>ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</p>			<p>κοινωνικής ζωής του πιστού. Ενδεικτικά προβολή ταινίας αγίου Νεκταρίου.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Συνέντευξη: Οι μαθητές/-τριες σε ρόλο δημοσιογράφου προετοιμάζουν ερωτήσεις σε σχέση με την αγιότητα προκειμένου να τις απευθύνουν σε κάποιο πρόσωπο (ιερέα, μοναχό/-ή, θεολόγο κ.λπ.) με τη χρήση πλατφόρμας εξ αποστάσεως επικοινωνίας ή επιτόπια επίσκεψη. • Ταξίδι στον χρόνο: Επιλογή δέκα (10) αντικειμένων που υποθετικά αντιπροσωπεύουν την καθημερινή ζωή, τα ενδιαφέροντα των αγίων, και τοποθέτηση σε μια πραγματική ή εικονική κάψουλα χρόνου. Αιτιολόγηση επιλογής. • Σύνταξη κειμένου: Ομαδοσυνεργατική συγγραφή δημιουργικού κειμένου με τίτλο: «Ζητείται άνθρωπος του Θεού» περιγράφοντας στοιχεία του χαρακτήρα του. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Δημιουργία ταινίας/ντοκιμαντέρ: Αφιέρωμα σε έναν/μία άγιο/αγία και σε εκείνα τα στοιχεία του βίου του/της που μπορούν να προσφέρουν πρότυπα ζωής σε έναν/μία έφηβο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Συμφωνώ/Διαφωνώ: Οι μαθητές/-τριες λαμβάνουν θέση για την αγιότητα στη σύγχρονη κοινωνία (π.χ. η αγιότητα δεν αποτελεί προνόμιο των λίγων κ.ο.κ.).</p>
	<p>Άγιοι στην παιδεία και στον πολιτισμό.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν στο έργο και στη δράση 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p>

<p>ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</p>	<p>επιστημόνων αγίων (π.χ. άγιος Νεκτάριος, άγιος Λουκάς Κριμαίας κ.ά.) τη συμβολή της χριστιανικής ζωής στην ανάπτυξη και την πρόοδο της επιστημονικής και πνευματικής καλλιέργειας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την αγιότητα ως πηγή έμπνευσης ποικίλων μορφών καλλιτεχνικής δημιουργίας και έκφρασης. 	<p>Χάρτης εννοιών: Άγιοι επιστήμονες με δράση.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/γράψε/συζητήσε/μοιράσου: Άγιοι και παιδεία. Ποιος και γιατί.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συνδέω/προεκτείνω/πρωτοτυπώ (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Επεξεργασία αντικειμένου τέχνης εμπνευσμένου από την αγιότητα και κατηγοριοποίηση σε τρεις στήλες.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Η συμβολή της παιδείας στην καλλιέργεια του ανθρώπου με βάση τους λόγους και το παράδειγμα ενός/μίας αγίου/-ίας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι (τεχνική έντεχνου συλλογισμού). Προβολή τοιχογραφιών λογίων αγίων ή Ελλήνων φιλοσόφων σε ιερούς ναούς. • Συνέντευξη: Ερωτήσεις προς τους Τρεις Ιεράρχες. • Κάρτες: Λόγια και διδασκαλίες γράφονται σε χαρτόνι και στολίζονται καλλιτεχνικά. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Διήγηση κειμένου από άλλη προοπτική: Διάλογος των Τριών Ιεραρχών για τη σύγχρονη παιδεία ή Μέγας Φώτιος: Γράμμα προς τον αδελφό του Ταράσιο για την αξία της γνώσης.</p>	
	<p>Εθνομάρτυρες και νεομάρτυρες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν στα συναξάρια της Εκκλησίας 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Ευγένιος</p>

<p>ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ</p>		<p>παραδείγματα μαρτύρων οι οποίοι θυσίασαν τη ζωή τους για την πίστη και την ελευθερία του έθνους.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ νεομάρτυρα και εθνομάρτυρα. • Να αναγνωρίζουν παραδείγματα νεομαρτύρων της Εκκλησίας που προέρχονται από άλλες θρησκευτικές παραδόσεις. • Να συσχετίζουν παραδείγματα ορθόδοξων νεομαρτύρων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με σύγχρονες γενοκτονίες (Ελλήνων της Μ. Ασίας και του Πόντου, Αρμενίων, Ασσυρίων κ.λπ.). 	<p>Ροντιόνωφ.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Μάρτυρες, νεομάρτυρες, εθνομάρτυρες.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Παράδειγμα μάρτυρα με προηγούμενο μη χριστιανικό θρησκευτικό υπόβαθρο (π.χ. Αχμέτ Κάλφας).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ: Γενοκτονία.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Ντοκουμέντα από τη γενοκτονία των Αρμενίων. • Πίνακας αλληλεπίδρασης: Η γενοκτονία των Ποντίων. • Πορτρέτο: Άγιος Αγγελής. <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • «Τι σε κάνει να το λες αυτό;» (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Μάρτυρες και εθνομάρτυρες. • Φτιάχνω ιστορίες με την εικόνα: Αρχή-μέση-τέλος (τεχνική έντεχνου συλλογισμού): Εικόνα νεομάρτυρα και εθνομάρτυρα.
<p>ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ</p>	<p>Από τις προφητείες στο πρόσωπο του Χριστού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να συνδέουν το κήρυγμα των προφητών για τον Μεσσία με το πρόσωπο του Χριστού. • Να αναλύουν το ελπιδοφόρο μήνυμα του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου, μέσα από τη σχετική βιβλική 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αινίγματα – Κουίζ: Περιγράφεται το πρόσωπο και το κήρυγμα ενός προφήτη (π.χ. Ησαΐα) και οι μαθητές/-τριες καλούνται να μαντέψουν για ποιον γίνεται λόγος.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας:</p>

<p>ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ</p>		<p>περιγραφή.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν την Ενανθρώπιση του Υιού και Λόγου του Θεού με το σχέδιο της Θείας Οικονομίας για την αποκατάσταση της σχέσης Θεού – ανθρώπου και τη σωτηρία του. 	<p>Ιστοεξερεύνηση: Αναζήτηση από ομάδες μαθητών/-τριών σε ιστότοπους (π.χ. στο κείμενο της Π.Δ. στη σχετική ιστοσελίδα της Βιβλικής Εταιρείας) προφητειών για τον ερχομό του Μεσσία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: «Μετανοείτε. Ἕγγικεν γαρ...».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ: Ευαγγελισμός της Θεοτόκου: Ο ρόλος της Παναγίας στην ενανθρώπιση.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ρόλος στον τοίχο: Ένας προφήτης μιλά για τον Χριστό σήμερα: Σκέψεις και συναισθήματα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Προφητείες για τον ερχομό του Μεσσία Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δημιουργική γραφή: Αν ο Χριστός δεν ερχόταν στη γη.</p>
	<p>Ο Χριστός ανάμεσα στους ανθρώπους.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί η γέννηση του Χριστού αποτελεί και γενέθλια ημέρα της ανθρωπότητας. • Να εντοπίζουν μέσα από βιβλικά παραδείγματα την επίδραση της παρουσίας του Χριστού στη ζωή του ανθρώπου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Βιβλικό κείμενο της Γέννησης. Ο Χριστός στη Γη.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Εφημερίδα τοίχου: Ο εορτασμός των Χριστουγέννων σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Ο Χριστός γεννιέται σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π κι ένα γ: Το πρόσωπο του Ιωσήφ.</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ</p>			<p>παιχνιδιού/δράσης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διάδρομος συνείδησης: Ο Ηρώδης. • Παιχνίδι επεξεργασίας εικόνας: Η προσκύνηση των βοσκών και των μάγων και οι συμβολισμοί της. <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Χριστός: Σημείο μηδέν στην ιστορία.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ανάλογη σκέψη: Εικόνες και αντικείμενα: «Αυτό που έμαθα σήμερα είναι σαν..., επειδή...» ή «Αυτό μου θυμίζει..., διότι...».</p>
	<p>Χριστός: Αληθινός Θεός και αληθινός άνθρωπος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν ότι στο πρόσωπο του Χριστού υπάρχουν ενωμένες αχώριστα και αδιαίρετα δύο τέλειες φύσεις, η θεία και η ανθρώπινη. • Να αναδεικνύουν τη σημασία της ένωσης των δύο τέλειων φύσεων στο πρόσωπο του Χριστού για τη σωτηρία του ανθρώπου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Ο Χριστός μπροστά στον θάνατο του Λαζάρου.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Διήγηση κειμένου από άλλη προοπτική: Οι μαθητές/-τριες σε ρόλο παρατηρητή στην παραμονή του Ιησού στην έρημο καταγράφουν τις αντιδράσεις Του στους πειρασμούς.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Διλήμματα: «Παρελθέτω απ' εμού το ποτήριον τούτο».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ο Χριστός αναμάρτητος: Πώς και γιατί.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Κολάζ: Οι μαθητές/-τριες δημιουργούν κολάζ με θέμα τον σταυρό και συζητούν για τις εκδηλώσεις της θείας και της ανθρώπινης φύσης του Χριστού στον σταυρό.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ:</p>

<p>ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ</p>			<p>Το πρόσωπο του Χριστού σε μεγάλους λογοτέχνες.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου: Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν με συντομία γραπτά σε μία ή περισσότερες ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Κάτι καινούριο που έμαθα... – Με δυσκόλεψε... – Τι ήταν αυτό που δεν καλύφθηκε στο μάθημα, ενώ προσδοκούσα ότι θα καλυφθεί. – Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; – Θα ήθελα ακόμα περισσότερες διευκρινίσεις για... – Ένα πράγμα που μου κέντρισε το ενδιαφέρον και θα ήθελα να το μελετήσω με περισσότερες λεπτομέρειες στο μέλλον...
	<p>«Τίνα μέ λέγουσιν οί άνθρωποι είναι;»</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τα αίτια της αμφισβήτησης του Χριστού κατά την εποχή της επίγειας δράσης του. • Να προσεγγίζουν κριτικά σύγχρονες παρερμηνείες για το πρόσωπο του Χριστού. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ιδεοθύελλα: Ιησούς. • Επεξεργασία ψηφιακού υλικού με φύλλο εργασίας: Προβολή ταινίας για τη ζωή ή/και του Χριστού. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Αντιγνωμίες: Ο Χριστός ως ιστορικό πρόσωπο (αμφισβητήσεις και τεκμήρια ιστορικότητας).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Εσωτερικός και εξωτερικός κύκλος: Τι σημαίνει η ιστορικότητα του προσώπου του Χριστού για τον σημερινό πιστό;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω (τεχνική έντεχνου συλλογισμού) Ο Ιησούς ρωτά:</p>

<p>ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ</p>			<p>«Τίνα με λέγουσιν οι άνθρωποι είναι;».</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού): Οι μαθητές/-τριες καλούνται να απαντήσουν με συντομία γραπτά σε μία ή περισσότερες ερωτήσεις σε σχέση με το μάθημα (π.χ. Με δυσκόλεψε.../ Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; κ.ο.κ.).</p>
	<p>Ο Χριστός διδάσκει και θεραπεύει.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν βασικές πτυχές του διδακτικού έργου του Χριστού με αναφορές στον παραβολικό του λόγο. • Να συνδέουν το απολυτρωτικό έργο του Χριστού με τη θεραπεία της ψυχής και του σώματος του σύγχρονου ανθρώπου μέσα από τις διηγήσεις των θαυμάτων του. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Σημεία – Θαύματα.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επικαιροποίηση κειμένου: Η παραβολή του καλού ποιμένα ή παραβολή του Ασώτου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Ο πατέρας-Ιάειρος ή η μητέρα-χήρα στη Ναϊν.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Εσωτερικός και εξωτερικός κύκλος: Γίνονται θαύματα;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ο Ιησούς συγχωρεί τη μοιχαλίδα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η θεραπεία της σωματικής ασθένειας. Προεκτάσεις στη σύγχρονη πραγματικότητα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο καιρού: Ο/Η εκπαιδευτικός βάζει στο πάτωμα στη σειρά σύμβολα/εικόνες από μετεωρολογικά σύμβολα με διαβάθμιση (κεραυνούς, συννεφιά, ήλιο κ.λπ.). Ζητά απ' τα παιδιά να σταθούν δίπλα στο σύμβολο που αντιστοιχεί στα συναισθήματά τους όσον</p>

ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ			αφορά ένα περιστατικό θεραπείας ή διδασκαλίας του Χριστού.
	<p>Από τον Πύργο της Βαβέλ στην κοινωνία της εν Χριστώ αγάπης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική αφήγηση για την κατασκευή του Πύργου της Βαβέλ και τους συμβολισμούς της. • Να αναγνωρίζουν την αγάπη ως δομικό στοιχείο της σχέσης Θεού και ανθρώπου και κατ' επέκταση της χριστιανικής ταυτότητας, μέσα από την επεξεργασία σχετικών βιβλικών και ερμηνευτικών κειμένων. • Να εξηγούν τους τρόπους με τους οποίους η χριστιανική αγάπη μπορεί να αποτελεί θεμέλιο των διαπροσωπικών και κοινωνικών σχέσεων στον σύγχρονο κόσμο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αφήγηση ιστοριών: Ο Χριστός συναντά τη Σαμαρείτισσα. • Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Πύργος της Βαβέλ ή Ο ύμνος της αγάπης. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Εσωτερικός και εξωτερικός κύκλος: Αληθινή φιλία και προδοσία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Διλήμματα: Αγάπη άνευ όρων ή αγάπη με όρους;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Παραδείγματα χριστιανικής αγάπης και συγχώρεσης από το γεροντικό ή/και τον συναξαριστή (π.χ. άγιος Διονύσιος Ζακυνθινός που έκρυψε τον φονιά του αδελφού του).</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Μάσκες/προσωπίδες/προσωπεία: Θέμα: Η αγάπη. Οι μαθητές/-τριες εκφράζουν εμπειρίες και συναισθήματα και τα συνδέουν με τα λόγια και τη δράση του Χριστού στον κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Κοινή καταγωγή, κοινός προορισμός όλων των ανθρώπων: Ποιο είναι το μήνυμα της βιβλικής ιστορίας του Πύργου της Βαβέλ και ποια ανατροπή φέρνει το κήρυγμα του Χριστού στις σχέσεις των ανθρώπων; Η σημασία αυτής της χριστιανικής διδασκαλίας στο</p>

ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ			<p>παράδειγμα της πανδημίας που εμφανίστηκε το 2020.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ημερολόγιο αναστοχασμού: Οι μαθητές/-τριες σημειώνουν με τη μορφή ημερολογίου όσα έμαθαν, έκαναν, επεξεργάστηκαν και δημιούργησαν.</p>
	<p>Η σταυρική θυσία του Χριστού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη σημασία της σταυρικής θυσίας του Χριστού για τη σωτηρία του ανθρώπου. • Να εκτιμούν τη θεμελιώδη σημασία της θυσίας του Χριστού για τη σύγχρονη κοινωνία ως υποδείγματος θυσίας και αυτοπροσφοράς στον άλλο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόμελο: Θυσία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει: Εικόνες με στιγμιότυπα από τα Πάθη του Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Παράδειγμα από την επικαιρότητα θυσιαστικής αγάπης.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Ο Εκατόνταρχος.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Το σύμβολο του Σταυρού.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δημιουργική γραφή: Ο Χριστός ξανασταυρώνεται σήμερα.</p>
	<p>Ανάσταση: Η ζωή νικά τον θάνατο.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακεφαλαιώνουν τα βασικά σημεία της ορθόδοξης διδασκαλίας για την Ανάσταση του Χριστού. • Να συνδέουν το χαρμόσυνο μήνυμα της Ανάστασης του Χριστού με τη ζωή του σύγχρονου ανθρώπου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Εννοιολογικός χάρτης: Ανάσταση.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ακρόαση ύμνου: (Χριστός Ανέστη...). Επεξεργασία με φύλλο εργασίας.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Η ζωή νικά τον θάνατο.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ: Βιβλικό</p>

<p>ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ</p>			<p>κείμενο σχετικό με την Ανάσταση.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παιχνίδι επεξεργασίας εικόνας: Η εικόνα της Ανάστασης του Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Τοπικές αναστάσιμες θρησκευτικές παραδόσεις.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: Διηγούμαι στον φίλο/-η μου την ιστορία του αγίου Σεραφείμ του Σάρωφ που είχε ως καθημερινό χαιρετισμό του το «Χριστός Ανέστη, χαρά μου!».</p>
	<p>Ο Χριστός στην τέχνη.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν το πρόσωπο του Χριστού ως πηγή έμπνευσης ποικίλων μορφών καλλιτεχνικής δημιουργίας και έκφρασης, αξιοποιώντας τις θεολογικές τους γνώσεις. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Δημιουργία εικονικού μουσείου. (Εφαρμογές/Ψηφιακές πλατφόρμες). Σταδιακή συγκέντρωση εικαστικού πολυμεσικού υλικού με θέμα το πρόσωπο του Χριστού στη ζωγραφική.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σύγκριση κειμένων. Σύγκριση λογοτεχνικού έργου και θεολογικού κειμένου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Βυζαντινή και δυτική τεχνοτροπία εικονογράφησης του προσώπου του Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Συζητώντας με έναν αγιογράφο/αρχιτέκτονα ναών.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παιχνίδι επεξεργασίας της εικόνας: Η εικόνα του Χριστού.</p>

ΕΝΑΝΘΡΩΠΙΣΗ – ΧΡΙΣΤΟΣ			Δραστηριότητα αξιολόγησης: Κουίζ: Βυζαντινή αγιογραφία και θύραθεν ζωγραφική.
	Το ελπιδοφόρο μήνυμα της ενανθρώπισης του Χριστού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να τοποθετούνται απέναντι σε προσωπικά και κοινωνικά προβλήματα με βάση τη ζωή, τη δράση και την Ανάσταση του Χριστού. • Να εντοπίζουν στα ευαγγελικά κείμενα παραδείγματα της στάσης που τήρησε ο Χριστός έναντι της πολιτικής εξουσίας κατά την επίγεια παρουσία του. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόμελο: Ο Χριστός οδοδείκτης.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επικαιροποίηση κειμένου: «...τα του καίσαρος τω καίσαρι και τα του Θεού τω Θεώ».</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Μόλυνση περιβάλλοντος στον 21ο αι. (διακριτές ομάδες πολιτικών, θεολόγων, περιβαλλοντολόγων, νομικών και οικονομολόγων).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/μοιράσου: Ο Χριστός αλλάζει τον κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Μετατροπή του κειμένου σε τέχνη: Απόδοση με καλλιτεχνικό τρόπο ενός περιστατικού από τη δημόσια δράση του Χριστού (π.χ. ουαί υμίν Γραμματείς και Φαρισαίοι...).</p> <p>Δραστηριότητα δημιουργικής γραφής: Συγγραφή σύντομου κειμένου με τίτλο: «Αν ο Χριστός ήταν σήμερα μαζί μας, θα μας έλεγε...».</p>

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Β' ΛΥΚΕΙΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:	Οι μαθητές/-τριες μπορούν να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή	Πεντηκοστή: Η γενέθλια ημέρα της Εκκλησίας.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τον τρόπο με τον οποίο το Άγιο Πνεύμα ενεργεί μέσα στην ιστορική πορεία της Εκκλησίας. • Να εξηγούν με ποιον τρόπο η ενότητα της Εκκλησίας, ως προέκταση της ενότητας της Αγίας Τριάδας, αποτελεί πρότυπο για την κοινωνική ζωή των ανθρώπων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Πεντηκοστή – Μαρτυρίες με βάση το κείμενο (Πράξεις, 2, 1-11).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηλό ερέθισμα: «... ήταν όλοι μαζί συγκεντρωμένοι με ομοψυχία στο ίδιο μέρος» (Πράξεις 2,1).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Αγία Τριάδα: Η ενότητα των προσώπων δείχνει τον δρόμο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία...: Περιγραφή των γεγονότων της Πεντηκοστής από έναν παρόντα και περιγραφή της γιορτής της Πεντηκοστής από έναν παρόντα σήμερα.</p>
	Η Εκκλησία είναι Σώμα Χριστού.	<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά της Εκκλησίας ως Σώματος του Χριστού. • Να αποσαφηνίζουν στο άρθρο του Συμβόλου της Πίστεως: «Εις Μίαν, Αγίαν...» τις ιδιότητες της Εκκλησίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Δάσκαλος/Δασκάλα σε ρόλο: Ο Απόστολος Παύλος περιγράφει την Εκκλησία ως Σώμα Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Έξι σκεπτόμενα καπέλα: Πατέρες στην Α' Οικουμενική Σύνοδο αναλύουν.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: Συζήτηση με τον Άρειο και Συνοδικούς.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ειδικό ανάμεσά μας: Άγιοι/Φίλοι Χριστού εξηγούν την ενότητα στο Σώμα της Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>			<p>παιχνιδιού/δράσης: Διάδρομος συνείδησης: Πώς παίρνονται οι αποφάσεις; Επίσκοπος και σκέψεις περί του Συμβόλου της Πίστεως.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η σύγχρονη κοινωνία ως σώμα με οργανική ενότητα, αλήθεια ή ουτοπία; Πώς σχετίζεται;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία...: Περιγραφή των γεγονότων πριν από κάποια Οικουμενική Σύνοδο, πρωταγωνιστές, διάλογοι.</p>
	<p>Η κοινωνική διάσταση της Εκκλησίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν την ποικιλία των χαρισμάτων ως σημείο ενότητας και αλληλοσυμπλήρωσης των ανθρώπων και όχι ως σημείο διάκρισης και άσκησης εξουσίας. • Να προσδιορίζουν την αυξημένη ευθύνη των χριστιανών και τον αγώνα τους για τη συνύπαρξη και την κοινωνική δικαιοσύνη. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Χάρισμα και ευθύνη.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ: Ποια είναι τα χαρίσματά μου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηλό ερέθισμα: Κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Συζήτηση στοργυλής τραπέζης: Κοινωνική δικαιοσύνη και ευθύνη.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παγωμένη εικόνα/Δυναμικές εικόνες: Αγωνίζομαι για την εξάλειψη της πείνας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Στοιχεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας για παιδική θνησιμότητα παγκοσμίως.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Ακροστιχίδες (σε 4 έννοιες: Ενότητα/Δικαιοσύνη/Ευθύνη/Αγώνας).</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>	<p>Η είσοδος στην Εκκλησία: Το Μυστήριο του Βαπτίσματος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να συσχετίζουν το Μυστήριο του Βαπτίσματος με την είσοδο του ανθρώπου στην Εκκλησία ως μέλος του Σώματος του Χριστού. • Να εξηγούν τα βασικά σημεία από τη θεολογία του Μυστηρίου του Βαπτίσματος και τη σημασία τους στη ζωή του πιστού. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφέλεξο: «Λουτρό παλιγγενεσίας».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/μοιράσου: Πώς εφαρμόζεται στην καθημερινότητα το: «Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς τηρείν πάντα όσα ενετειλάμην υμίν» (Ματθ. 28, 19-20);</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Σε κατακόμβη, λίγο πριν το Βάπτισμα, χριστιανοί συζητούν.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Τι σημαίνει να είσαι βαπτισμένος;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω: Λατρευτικές χρήσεις του νερού.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Το Βάπτισμα στην τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου (ερωτήσεις αναστοχασμού/Μαθησιακό ημερολόγιο). – Κάτι καινούριο που έμαθα... – Με δυσκόλεψε... – Θα εφαρμόσω στη ζωή μου... – Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; – Αμφιβάλλω ακόμα για... – Τι ήταν αυτό που με έκανε να αλλάξω γνώμη μετά την ολοκλήρωση του</p>
--	---	--	---

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>	<p>Το κέντρο ζωής της Εκκλησίας: Η Θεία Ευχαριστία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη λατρευτική σύναξη ως αδιάκοπη ευχαριστιακή κοινωνία με τον Τριαδικό Θεό. • Να αναγνωρίζουν τη Θεία Ευχαριστία ως δυνατότητα έκφρασης ενότητας, αδελφосύνης και απάντησης σε προσωπικά και κοινωνικά αδιέξοδα. 	<p>μαθήματος;</p> <p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: ««Λάβετε, φάγετε...» «Πίετε εξ αυτού πάντες...».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Η Θεία Ευχαριστία ως κοινωνία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Σκέψου/γράψε/συζήτησε/μοιράσου: Η ευχαριστιακή ενότητα αντίδοτο στα προβλήματα σήμερα. • Ανίχνευση σκέψης: «Λειτουργία μετά τη Λειτουργία». Τι σημαίνει για έναν νέο άνθρωπο; <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Συνέντευξη με τον ιερέα της ενορίας για τη Θεία Κοινωνία.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Στο επισκοπείο, συζήτηση με επίσκοπο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Επικοινωνία με σχολεία της ομογένειας. Διερεύνηση για ημερίδα με θέμα την ενότητα της ευχαριστιακής σύναξης.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού/Μαθησιακό ημερολόγιο):</p> <ul style="list-style-type: none"> – Τι καινούριο έμαθα σήμερα; – Θα εφαρμόσω στη ζωή μου... – Τι ήταν αυτό που με έκανε να αλλάξω γνώμη μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος; – Αμφιβάλλω ακόμα για... – Ένα πράγμα που μου
--	--	---	--

Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή			κέντρισε το ενδιαφέρον και θα ήθελα να το μελετήσω με περισσότερες λεπτομέρειες στο μέλλον...
	<p>Αγία Γραφή: Η πρόσκληση του Θεού στον άνθρωπο για νέα ζωή, χωρίς τέλος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν ότι η Αγία Γραφή προκύπτει από την παράδοση της Εκκλησίας και ότι η αυθεντική παράδοση αποτυπώνεται στην Αγία Γραφή. • Να εντοπίζουν μέσα από τη διδασκαλία της τον ρόλο της Εκκλησίας για τη σωτηρία του κόσμου. • Να ανακαλύπτουν ρεαλιστικές αντιστοιχίες μεταξύ των ζητημάτων που πραγματεύεται η Αγία Γραφή και των σύγχρονων προκλήσεων που συναντούν οι νέοι στο περιβάλλον τους. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Αφήγηση ιστοριών: Το κείμενο της Γένεσης (επιλογή). • Εννοιολογικός χάρτης: Παράδοση της Εκκλησίας. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Ο Αβραάμ/ο Αδάμ/Ο Μωυσής.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανίχνευση σκέψης: Συγγραφείς της Αγίας Γραφής.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Επίλυση προβλήματος: Η σημασία της Γραφής και της παράδοσης στην Εκκλησία και στη ζωή των νέων.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Η Αγία Γραφή και οι σύγχρονες προκλήσεις γύρω μας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ξαναγράφουμε τη Γένεση στη σκηνή του Παραδείσου.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Ακροστιχίδα με θέμα την Αγία Γραφή.</p>
	<p>Οι Σύνοδοι: Το στόμα και η συνείδηση της Εκκλησίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν το ισχυρό πλαίσιο του συνοδικού θεσμού ως θεματοφύλακα της ορθόδοξης πίστης. • Να επιχειρηματολογούν υπέρ της σημασίας των αποφάσεων των Οικουμενικών 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Ανάγνωση ενοτήτων από τις Αποφάσεις των Συνόδων, π.χ. Α' και Β' Οικουμενικές.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ: «Έδοξε τω Αγίω</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<p>Συνόδων ως αποτελέσματος ενότητας.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν διαστάσεις της σημασίας που έχουν ο τρόπος λειτουργίας αλλά και οι αποφάσεις των Συνόδων για την Εκκλησία και τη σύγχρονη κοινωνία. • Να εντοπίζουν μέσα στα κείμενα των Συνόδων την προοπτική υπέρβασης των αδυναμιών του ανθρώπου, καθώς και καλλιέργειας των αρχών της δημοκρατίας. 	<p>Πνεύματι και ημίν».</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανίχνευση σκέψης: Πώς λαμβάνονται οι αποφάσεις στην Εκκλησία. Τι σημασία έχουν για εμένα προσωπικά;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Ρυθμίζοντας το κανονιστικό πλαίσιο της Συνόδου.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Πρόεδρος ή/και συμμετέχων επίσκοπος σε σύνοδο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: 8η και 9η Οικουμενικές Σύνοδοι.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επικαιροποίηση κειμένων: Οι αποφάσεις των Οικουμενικών Συνόδων σήμερα.</p>
	<p>Οι γιορτές και ο ναός στην Εκκλησία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν γιατί ο ορθόδοξος ναός αποτελεί μία συμβολική απεικόνιση όλου του κόσμου. • Να αναλύουν τον τρόπο με τον οποίο οι γιορτές της Εκκλησίας επιδρούν στον σύγχρονο άνθρωπο-πιστό. • Να προσδιορίζουν τις εορτές ως συνεκτικούς παράγοντες της εκκλησιαστικής και της κοινωνικής ζωής. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Η λατρεία της Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Βλέπω/ισχυρίζομαι/αναρωτιέμαι: Εικόνες από συνάξεις πιστών σε ναούς.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση της ανοιχτής γυάλας: Εορτές και πανηγύρια. Τι σημαίνουν σήμερα;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Χριστιανική εορτή ή παγκόσμια ημέρα;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Εκκλησιάζομαι; Ναι; Όχι;</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>			<p>Γιατί;</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Τοπικές λατρευτικές συνάξεις και εορτές –Ιεροί ναοί του τόπου μας.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού/ Μαθησιακό ημερολόγιο): – Θα εφαρμόσω στη ζωή μου... – Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; – Αμφιβάλλω ακόμα για...</p>
	<p>Ορθόδοξη εικονογραφία και μουσική: Καρποί της λειτουργικής ζωής.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σχέση της εικονογραφικής και μουσικής έκφρασης της Εκκλησίας με τη Θεία Λατρεία. • Να αποτιμούν τη σχέση που υφίσταται μεταξύ της λειτουργικής ζωής της Εκκλησίας και της ευρύτερης πολιτισμικής κληρονομιάς του τόπου. • Να αναγνωρίζουν στοιχεία της ορθόδοξης ταυτότητας μέσα από τη λειτουργική, λατρευτική, αγιολογική και εκκλησιαστική παράδοση της Εκκλησίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφέλεξο: Τι είναι εικονισμός; Επιτρέπεται στην Εκκλησία; Γιατί;</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκέπτομαι/συζητώ/ μοιράζομαι: Η «γέννηση» μιας εικόνας/ενός ύμνου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βλέπω/ισχυρίζομαι/ αναρωτιέμαι: Εικόνες και μουσική στη Θεία Λειτουργία.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Εικόνες και μουσική: Βήματα πολιτισμού. Πώς η λατρεία συνδέεται με την τέχνη;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Αγιογράφος ενώπιον του έργου του.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Η Εικονομαχία και οι επιπτώσεις στην Εκκλησία.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: Ιωάννης ο Δαμασκηνός, ο</p>

Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή			φύλακας της ορθόδοξης ταυτότητας και παράδοσης.
	<p>Το Οικουμενικό Πατριαρχείο και η αποστολή του.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον χαρακτηρισμό του Ορθόδοξου Πατριαρχείου ως «Μητέρας Εκκλησίας» ως εγγυητή της ενότητας του ορθόδοξου κόσμου. • Να αναφέρουν παραδείγματα με τα οποία φανερώνεται η πολυδιάστατη αποστολή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, καθώς και το στίγμα της παρουσίας του στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Πρεσβυγενή και Νέα Πατριαρχεία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Τηλεδιάσκεψη με τον Γραμματέα του Οικουμενικού Θρόνου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ: Η Μητέρα Εκκλησία σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Ο «πράσινος» Πατριάρχης.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω: Οικουμενικός Θρόνος: Η αγωνία για την πορεία της ανθρωπότητας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Παλαιά και Νέα Ρώμη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δημιουργία ταινίας: Φανάρι, φανός της ανθρωπότητας/Φως – Φανάρι.</p>
	<p>Ορθόδοξων Πορεία: Από το Σχίσμα του 1054 στην Πανορθόδοξη Σύνοδο του 2016.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τις θεολογικές προϋποθέσεις του «ίνα πάντες εν ᾧσι» λαμβάνοντας υπόψη ως παράδειγμα την Πανορθόδοξη Σύνοδο που πραγματοποιήθηκε στην Κρήτη το 2016. • Να επιχειρηματολογούν 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Το Σχίσμα, ένα γεγονός οδύνης.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Διλήμματα: Πορεία μέσα από δυσκολίες, αποφάσεις με αντίκτυπο στον σύγχρονο κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p>

<p>Εκκλησία – Λατρεία – Αγία Γραφή</p>		<p>υπέρ της ανάγκης να εκσυγχρονίζεται ο λόγος της Εκκλησίας ως ανανέωση της παράδοσής της.</p>	<p>Αντιλογίες: Εκκλησία και διάλογος με όλους. Μέλη της Εκκλησίας, πολίτες του κόσμου.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Τι σημαίνει να είναι κάποιος ορθόδοξος σήμερα;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ειδικοί ανάμεσά μας: Δημοσιογράφος καταγράφει το 1054/ή και στην Κρήτη κατά της Σύνοδο του 2016.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ιστοεξερεύνηση: Παγκόσμιο Συμβούλιο Εκκλησιών: Ενότητα ή ουτοπία;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Διήγηση κειμένου από άλλη προοπτική: Ένας Δυτικός και ένας Βυζαντινός το 1054. Οι ίδιοι άνθρωποι σήμερα. Προοπτικές και ελπίδες συνύπαρξης και ενότητας.</p>
<p>Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσατολογία)</p>	<p>Από τη δημιουργία στην αναδημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατονομάζουν τις σημαντικότερες φάσεις της ιστορίας της Θείας Οικονομίας από τη δημιουργία του ανθρώπου και του κόσμου έως την αποκατάσταση και την ανακαίνισή τους. • Να διακρίνουν τον ιστορικό ευθύγραμμο χρόνο από τον λειτουργικό χρόνο της Εκκλησίας με έμφαση στο χρονικό επίρρημα «Σήμερον». 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ξεφυλλίζοντας τη Βίβλο: Από τη Γένεση ως την Αποκάλυψη. • Ιδεοθύελλα: Ο χρόνος. <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επικαιροποίηση κειμένων: Μεταφορά των κειμένων της δημιουργίας αλλά και της αναδημιουργίας του ανθρώπου και του κόσμου προσαρμοσμένα στα σημερινά δεδομένα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ: Μελέτη εικόνων και κειμένων από τη βυζαντινή τέχνη/λογοτεχνία που παρουσιάζουν φάσεις της ιστορίας της Θείας Οικονομίας.</p>

<p>Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)</p>			<p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ: «Εκ του μη όντος» έως σήμερα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Συλλογικός ρόλος: Δημιουργία και δραματοποίηση σκηνών από την ιστορία της Θείας Οικονομίας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Η αρχή και το τέλος του χρόνου.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού/ Μαθησιακό ημερολόγιο): – Κάτι καινούριο που έμαθα... – Με δυσκόλεψε... – Χάρηκα που... – Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; – Τι ήταν αυτό που με έκανε να αλλάξω γνώμη μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος;</p>
	<p>Η Βασιλεία του Θεού και τα «βασιλεία» του κόσμου.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν με θεολογικά κριτήρια το περιεχόμενο της έννοιας «Βασιλεία του Θεού». • Να αναγνωρίζουν τον οικουμενικό χαρακτήρα της Βασιλείας του Θεού. • Να περιγράφουν, με βάση το βιβλικό κείμενο της Επί του Όρους Ομιλίας, τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα εκείνων που καθίστανται ικανοί να βιώσουν τη Βασιλεία του Θεού. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Ιδανική κοινωνία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Οι μαθητές/-τριες επεξεργάζονται παραβολές του Χριστού που φανερώνουν χαρακτηριστικά της Βασιλείας του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σκέψου/συζήτησε/μοιράσου: Τα πρότυπα των ανθρώπων της Βασιλείας του Θεού στους Μακαρισμούς.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος:</p>

<p>Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)</p>			<p>Μελέτη περίπτωσης: Η ζωή ενός αγίου σε σχέση με τη Βασιλεία του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αφήγηση ιστοριών: Επιλογή ενός διηγήματος (π.χ. Αλ. Παπαδιαμάντης, «Ο γάμος του Καραχμέτη») και συσχέτισή του με τη Βασιλεία του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η Επί του Όρους Ομιλία του Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επικαιροποίηση κειμένων: Μεταφορά της Επί του Όρου Ομιλίας του Χριστού στις ημέρες μας. Σύγχρονοι μαθητές και μαθήτριες (ακροατές/-τριες της Ομιλίας), αναλύουν αυτά που ακούν και καταγράφουν τα κύρια σημεία.</p>
	<p>Η Μεταμόρφωση του Χριστού ως φανέρωση της Βασιλείας του Θεού.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τη βιβλική θέση πως η Μεταμόρφωση του Χριστού συνιστά την «έν δυνάμει» (Μκ. 9,1) (= με πλήρη δόξα) φανέρωση της Βασιλείας του Θεού. • Να εντοπίζουν σημεία συνάντησης ανάμεσα στη διδασκαλία της Εκκλησίας για τη Μεταμόρφωση του Χριστού και την πανανθρώπινη ανάγκη και αίτημα της «μεταμόρφωσης» του ανθρώπου και του κόσμου, όπως αποτυπώνεται στον κοινωνικό και πολιτισμικό βίο (π.χ. λογοτεχνία, κινηματογράφος κ.λπ.). • Να αποτιμούν τη 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Η Μεταμόρφωση του Κυρίου.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Επιλογή κειμένων από την Πατερική Γραμματεία με θέμα τη Μεταμόρφωση ως εγγύηση και βεβαιότητα της Βασιλείας του Θεού. Ρόλος στον τοίχο: Η «μεταμόρφωση» του εαυτού.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Εσωτερικός και εξωτερικός κύκλος: Ο όρος «μεταμόρφωση» στο κοινωνικό και πολιτισμικό γίνεσθαι.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Επίλυση προβλήματος: Η Βασιλεία του Θεού: Όραμα αλλιώτικης ζωής ή ουτοπία;</p>

<p>Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)</p>		<p>διδασκαλία της Εκκλησίας σχετικά με το ότι η αδικία που υπάρχει στον κόσμο πηγάζει από τον εγωισμό του ανθρώπου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν με επιχειρήματα την άποψή τους σχετικά με την πατερική θέση πως το πρώτο βήμα για μια ουσιαστική μεταμόρφωση του ανθρώπου είναι η επανάσταση εναντίον του εαυτού του. 	<p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Επιλογή θεμάτων της επικαιρότητας «που φέρνουν πιο κοντά» τη Βασιλεία του Θεού (π.χ. Η Κιβωτός του κόσμου).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Μετατροπή κειμένου σε τέχνη: Η εικόνα της Μεταμόρφωσης του Χριστού.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα σου πω μια ιστορία: Οι μαθητές/-τριες «συνομιλούν» με τους μαθητές του Χριστού, που ήταν παρόντες στη Μεταμόρφωση. • Δελτίο εξόδου: Ερωτήσεις αναστοχασμού με θέμα «Τι αλήθεια μπορώ να κάνω για την αδικία στον κόσμο».
	<p>Η θέωση και το πλήρωμα της Βασιλείας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ερμηνεύουν τον όρο «θέωση» ως πλήρωση του «καθ' ομοίωση», χάρη στον Ιησού Χριστό. • Να προτείνουν τρόπους σύνδεσης του δυναμικού χαρακτήρα της θεωτικής πορείας με τον παρόντα κόσμο και τις προκλήσεις του. • Να εξηγούν γιατί ο παρών κόσμος, σύμφωνα με τη διδασκαλία των Πατέρων της Εκκλησίας, θεωρείται ως όγδοη ημέρα και ως πρόγευση των εσχάτων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Η κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσιν δημιουργία του ανθρώπου.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Διλήμματα: Εντολές του Θεού και ελευθερία του ανθρώπου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σιωπηρό ερέθισμα: Κατ' εικόνα και καθ' ομοίωση.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Οικολογική κρίση: προκλήσεις και προοπτικές.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει: Σημεία της Βασιλείας του Θεού στην τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Χιονοστιβάδα: Τα θαύματα του Χριστού ως παράθυρα της Βασιλείας του Θεού.</p>

Βασιλεία του Θεού (μεταμόρφωση, εσχατολογία)			Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου... (ερωτήσεις αναστοχασμού/Μαθησιακό ημερολόγιο).
	Το Δείπνο της Βασιλείας ως άνοιγμα της Εκκλησίας στον κόσμο.	<ul style="list-style-type: none"> • Να εμβαθύνουν στη βεβαιότητα πως όλοι οι άνθρωποι είναι παιδιά του Θεού προσκεκλημένοι στη νέα πραγματικότητα της Βασιλείας του. • Να προσεγγίζουν στάσεις ζωής προσανατολισμένες στον σεβασμό και την αρμονική συνύπαρξη με τον διαφορετικό (ξένος-μετανάστης-πρόσφυγας). • Να ανακαλύπτουν τρόπους με τους οποίους το όραμα της Βασιλείας του Θεού μπορεί να νοηματοδοτεί τη ζωή και την ορθόδοξη χριστιανική ταυτότητα των Ελλήνων ως πολιτών του κόσμου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Η παραβολή των Βασιλικών Γάμων (Μτθ. 22,2-14).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστορία με εικόνες: Οι μαθητές/-τριες συνθέτουν φωτογραφίες, σχέδια και ζωγραφιές με θέμα τις παραβολές του Χριστού που αναφέρονται στη Βασιλεία του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Συζήτηση ανοιχτής γυάλας: Είμαι και εγώ καλεσμένος; «Ένδυμα ουκ έχω...».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Συνέντευξη: Ένας μετανάστης αναρωτιέται πώς δύναται να συμμετάσχει ισότιμα με όλους;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Παιχνίδι ρόλων: Η παραβολή του σπλαχνικού πατέρα.</p> <p>Παίρνοντας απόσταση: Αφήγηση ενός συμβάντος διάκρισης λόγω ετερότητας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Χάρτης στον τοίχο: Τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων που συμμετέχουν στο Δείπνο της Βασιλείας του Θεού.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Διήγηση κειμένου από άλλη προοπτική: Ο πολιτισμός της αλληλεγγύης. Πάντα τα Έθνη. Προοπτική στην Ελλάδα σήμερα.</p>
Χριστιανική ζωή (Ζωή και	Το ήθος της «Εν Χριστώ Ζωής.	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν 	Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας:

<p>Θάνατος)</p>		<p>τους όρους «ήθος», «ηθική», «ηθικολογία», «ηθικισμός» και «αρετή».</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν θεμελιώδεις διαστάσεις του ορθόδοξου χριστιανικού ήθους. 	<p>Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Ήθος και παράγωγα. Νοήματα και διασυνδέσεις.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Εννοιολογικός χάρτης: Το ορθόδοξο ήθος και οι προεκτάσεις του.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Σταθμοί μάθησης/Τροχιά μάθησης: Σταθμοί μάθησης με θέμα την ειρήνη, την ισότητα τη δικαιοσύνη, τη δημοκρατία και τη συνύπαρξη.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Δίνονται φωτογραφίες από το διαδίκτυο ή τον Τύπο και αφορούν την ειρηνική ή μη συνύπαρξη των ανθρώπων.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Το διήγημα του Αλ. Παπαδιαμάντη, «Η Σταχομαζώχτρα»: Διερευνώντας το χριστιανικό ήθος.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Στοιχεία της χριστιανικής ζωής (πραότητα, μετάνοια, ταπείνωση, δικαιοσύνη, αγάπη, καθαρότητα καρδιάς κ.ά.).</p>
	<p>Το νόημα της αληθινής ζωής.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν ερωτήματα για το νόημα και το περιεχόμενο της ζωής του ανθρώπου στον σύγχρονο κόσμο. • Να ερμηνεύουν, με βάση τους «Μακαρισμούς», τα κριτήρια που χρησιμοποιεί η Εκκλησία για να ορίσει το περιεχόμενο της έννοιας «ευτυχία». 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Ύπαρξη/ζωή.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επίλυση προβλήματος: Παρουσιάζονται όψεις του σύγχρονου τρόπου ζωής σε συνδυασμό με τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα της χριστιανικής ζωής.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Κουτί εξερεύνησης: Φωτογραφίες και αντικείμενα</p>

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να περιγράφουν τις προοπτικές που ανοίγει η διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την ειρήνη, τη συνύπαρξη, την ισότητα, τη δημοκρατία, τη δικαιοσύνη στη σύγχρονη καθημερινότητα. 	<p>από τη ζωή ενός μοναχού.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Επιτόπια μελέτη ζητήματος: Επίσκεψη σε γεύματα αγάπης ή σε φιλανθρωπική δράση μιας ενορίας.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Γκράφτι: Φωτογραφίες, κείμενα, εικόνες, συνθήματα με θέμα τη χριστιανική ζωή.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Μακαρισμοί, ποια ανταπόκριση υπάρχει σήμερα στους χαρακτήρες που περιγράφονται;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου/Μαθησιακό ημερολόγιο: ο χριστιανικός βίος ως συνεχής αγώνας.</p>
	<p>Ο άνθρωπος ως ψυχοσωματική ενότητα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν τη σημασία που αποδίδει η Ορθόδοξη Εκκλησία στην ιερότητα της ψυχής και του σώματος. • Να διακρίνουν τη διαφορά μεταξύ της στάσης ζωής που υπαγορεύει τον σεβασμό απέναντι στο ανθρώπινο σώμα και εκείνων που καλλιεργούν είτε την ειδωλοποίησή του είτε την ασκητική του κατάχρηση. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: Απόσπασμα από το έργο του Αγ. Ιωάννη Δαμασκηνού: «Προς τους διαβάλλοντας τας ιεράς εικόνας» 1.16 και 1,36: «Δε λατρεύω την ύλη, αλλά τον δημιουργό της ύλης. Αυτόν που έγινε ύλη και καταδέχτηκε να κατοικήσει στην ύλη και μέσω αυτής κατεργάστηκε τη σωτηρία μου. Δε θα πάψω να σέβομαι την ύλη, την αγιασμένη με τη Σάρκωση του Κυρίου, που έγινε αιτία της σωτηρίας μου».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Δίνεται κείμενο σχετικά με τις ψυχοσωματικές ασθένειες ή για την αλληλεπίδραση ψυχής και σώματος στην ανθρώπινη ύπαρξη.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Διάδρομος συνείδησης:</p>

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)</p>			<p>Ισότιμη καλλιέργεια ψυχής και σώματος.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ιστοεξερεύνηση: Η ψυχοσωματική ενότητα και υγεία στα Μυστήρια του Βαπτίσματος, του Χρίσματος, της Θείας Ευχαριστίας και του Ιερού Ευχελαίου.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου Οι Πατέρες της Εκκλησίας (π.χ. άγιος Μάξιμος Ομολογητής, άγιος Ιωάννης Δαμασκηνός, άγιος Γρηγόριος Παλαμάς κ.ά.) διδάσκουν τον σεβασμό του σώματος και απορρίπτουν την ειδωλοποίηση αλλά και την περιφρόνηση ή την ασκητική κατάχρησή του.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: «Σπείρεται σώμα ψυχικόν, εγείρεται σώμα πνευματικόν», Α' Κορ. 15,14).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιλογή και υπομνηματισμός αποφθεγμάτων: Επιλογή βιβλικών χωρίων [π.χ. « Ἦ δεν ξέρετε ὅτι τὸ σῶμα σας εἶναι ναὸς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος... Δοξάσατε λοιπὸν τὸν Θεὸν διὰ τοῦ σώματός σας καὶ διὰ τοῦ πνεύματός σας τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς τὸν Θεόν». (Α Κορ. 6,19-20)].</p>
	<p>Το Μυστήριο της αγάπης: Ο Γάμος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν για ποιον λόγο, σύμφωνα με τη διδασκαλία της Εκκλησίας, ο γάμος απεικονίζει τη γαμήλια σχέση Χριστού και Εκκλησίας. • Να επιχειρηματολογούν υπέρ της άποψης πως ο έρωτας και η αγάπη συνιστά έξοδο του ανθρώπου από τον 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Συμβολισμοί στο Μυστήριο του Γάμου: Δαχτυλίδια, στέφανα, ίδιο ποτήρι, «μυστήριον μέγα», τεκνογονία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Διάδρομος συνείδησης: Σκέψεις μπροστά στη μεγάλη απόφαση του γάμου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p>

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)</p>		<p>εγωισμό του και ολοκληρωτικό δόσιμο στον άλλο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν με θεολογικά κριτήρια το περιεχόμενο της έννοιας «σεξουαλικότητα» ως φυσική λειτουργία του ψυχοσωματικού ανθρώπου, ενταγμένη στην προοπτική της Βασιλείας του Θεού. • Να ανακαλύπτουν διαστάσεις που φανερώνουν πως η τεκνοποιία συνιστά κατάφαση του ανθρώπου στο δημιουργικό έργο του Θεού. 	<p>Διλήμματα: Η ιερότητα του γάμου και η «ανάγκη» του διαζυγίου.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Έξι σκεπτόμενα καπέλα του De Bono: Σεξουαλικότητα και προγαμιαίες σχέσεις.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Αφήγηση ιστοριών: Ο Απόστολος του Γάμου, (Εφες. 5, 20-33). Διαλογική συζήτηση για τα κομβικά σημεία και το νόημά τους.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Γάμος: Θρησκευτικός, πολιτικός ή σύμφωνο συμβίωσης;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου/Μαθησιακό ημερολόγιο: Οδηγός αγαπητικής συνύπαρξης για μεγάλους και παιδιά. Εναλλακτικά: Άγιοι Κυπριανός και Ιουστίνια (3ος αι.), άγιοι Γαλακτίων και Επιστήμη (3ος αι.), άγιοι Ανδρόνικος και Αθανασία (6ος αι.), άγιοι Ανδριανός και Ναταλία (3ος αι.). Έγγαμοι άγιοι της Εκκλησίας που μαρτύρησαν ή/και μόνασαν μαζί.</p>
	<p>Ο σεβασμός της ανθρώπινης ύπαρξης.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν με επιχειρήματα την άποψή τους αναφορικά με τη θέση πως το δικαίωμα του ανθρώπου στη ζωή αποτελεί ύψιστη έγνοια της χριστιανικής ζωής αλλά και σημαίνουν κοινωνικό ζήτημα στον σύγχρονο κόσμο. • Να ανιχνεύουν περιπτώσεις περιφρόνησης του ανθρώπου και της αξιοπρέπειάς του, 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Τι σημαίνει σήμερα «σέβομαι την ανθρώπινη ύπαρξη»;»</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Εμπειρική εκπαίδευση: Περιπτώσεις ευθανασίας, αυτοκτονίας, αυτοθυσίας. Τι επιτρέπεται, τι απαγορεύεται και γιατί.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Έξι σκεπτόμενα καπέλα του De Bono: Η αξία της ανθρώπινης ζωής.</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και θάνατος)</p>		<p>όπως οι ποικίλες καταχρήσεις που οδηγούν στον θάνατο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αντιπαραβάλλουν τις έννοιες της ευθανασίας, της θανατικής ποινής, της αυτοκτονίας, του φόνου, της ευγονικής κ.ά. με έννοιες που συνδέονται με την ορθόδοξη ηθική διδασκαλία, όπως η ιερότητα του ανθρώπινου προσώπου, ο σεβασμός του σώματος, η αυτοθυσία κ.ά. 	<p>παιχνιδιού/δράσης: Ρόλος στον τοίχο: Συνομήλικοι έχουν πρόβλημα (Εγκυμοσύνη, καταχρήσεις κ.λπ.).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Δημιουργία Wiki: «Το Πράσινο Μίλι», Μελέτη της θανατικής ποινής παγκοσμίως.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ταξίδι στον χρόνο: Ένας δήμιος θυμάται και εξομολογείται.</p>
	<p>Η ζωή και ο θάνατος στη διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διατυπώνουν την προσωπική τους άποψη απέναντι σε ερωτήματα υπαρξιακού προβληματισμού (όπως π.χ. γιατί υπάρχει ο θάνατος, γιατί δεν εξουδετερώνεται, τότε θα εξαλειφθεί;). • Να αντιπαραβάλλουν θέσεις της αρχαίας ελληνικής φιλοσοφίας και άλλων θρησκειών με την περί αθανασίας διδασκαλία της Ορθόδοξης Εκκλησίας. • Να αποσαφηνίζουν τη διάκριση της ορθόδοξης διδασκαλίας μεταξύ σωματικού και πνευματικού θανάτου. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών (ενοιολογικός χάρτης): Δίνονται οι έννοιες ζωή – θάνατος.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Δάσκαλος σε ρόλο: Ο/Η εκπαιδευτικός αφηγείται την ιστορία του προφήτη Ιωνά και επικεντρώνεται σε θέματα όπως: ο πνευματικός θάνατος, η ελεημοσύνη και η δικαιοσύνη του Θεού, η μετάνοια του ανθρώπου, η σωτηρία κ.ά.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ: Προβάλλεται η σκηνή της εξομολόγησης από την ταινία του Ίγκμαρ Μπέργκμαν «Η Έβδομη Σφραγίδα».</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Χάρτης στον τοίχο: Οι μορφές του σωματικού και του πνευματικού θανάτου.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Φιλοσοφία και χριστιανισμός μπροστά στον θάνατο,</p>

Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)			ομοιότητες και διαφορές. Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου (ερωτήσεις αναστοχασμού/ Μαθησιακό ημερολόγιο).
	Η νίκη πάνω στη φθορά και στον θάνατο.	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσεγγίζουν το γεγονός της Ανάστασης ως νίκη της ζωής πάνω στον θάνατο. • Να αξιολογούν με επιχειρήματα εσφαλμένες αντιλήψεις για τη μετά θάνατον ζωή, με κριτήριο τη βιβλική θεώρηση για το πρόσωπο του Χριστού. • Να αποτιμούν πτυχές της διδασκαλίας της Εκκλησίας για την τελική κρίση και την αιώνια ζωή. • Να αναδεικνύουν διαστάσεις της διδασκαλίας της Εκκλησίας στις οποίες γίνεται λόγος για την ψυχοσωματική αποκατάσταση του ανθρώπου στη Βασιλεία του Θεού. 	Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Αφήγηση ιστοριών: Η κόρη του Ιαείρου (Λουκ. η' 41-56). Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Κοιτάζω/βρίσκω 10 λέξεις/επαναλαμβάνω: Η εικόνα της Ανάστασης. Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες: «Η πίστη ως προϋπόθεση σωτηρίας». Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Σκέψου/συζήτησε ανά 2 και ανά 4/μοιράσου: Το όραμα του Ιεζεκιήλ (Ιεζ' 1-14). Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ταξίδι στον χρόνο: Γυρίζω πίσω στα χρόνια του Χριστού (ή/και των Αποστόλων): Ακούω, αναρωτιέμαι, συζητώ. Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ανάλυση της φράσης του Χριστού: «ότι ο τον λόγον μου ακούων και πιστεύων τω πέμψαντί με, έχει ζωήν αιώνιον, και εις κρίσιν ουκ έρχεται, αλλά μεταβέβηκεν εκ του θανάτου εις την ζωήν» (Ιωάν. Ε' 24-30). Δραστηριότητα αξιολόγησης: Σύγκριση κειμένων: Προφήτης Ησαΐας (κς' 19) και Ευαγγελιστής Ιωάννης (Ιω. ε' 25-29).
	Εκκλησία και τεχνολογική.	<ul style="list-style-type: none"> • Να παρουσιάζουν τη θέση της Εκκλησίας σχετικά με τη χρήση της τεχνολογίας και των επιτευγμάτων της στην ανθρώπινη ζωή. 	Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Προσωπικά δεδομένα Προβολή ταινίας/ακρόαση τραγουδιού: Cyber Bullying Δραστηριότητα διαλόγου:

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν τη θέση του ανθρώπινου προσώπου στα κοινωνικά δίκτυα με αφορμή κυβερνοεπιθέσεις και κυβερνοεκφοβισμό. • Να αξιολογούν με χριστιανικά κριτήρια την προσφορά της τεχνητής νοημοσύνης και των ευφυών μηχανών. • Να εξετάζουν την αυτονομία και ελευθερία του προσώπου στον χώρο της τεχνολογίας. 	<p>Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Οι νέοι στα κοινωνικά δίκτυα: Πόσο ελεύθεροι είναι;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ και παίξιμο ρόλων: Θύμα και θύτης σε περιστατικό «κυβερνοεκφοβισμού» ή Τεχνητή νοημοσύνη και πρόοδος του ανθρώπου με χριστιανικά κριτήρια</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανίχνευση σκέψης: Αναπαράσταση της σκηνής «συναίνεση ύστερα από πληροφόρηση» ή «ενημερωμένη συναίνεση»;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Τεχνοθική και Ορθόδοξη Εκκλησία.</p>
	<p>Ο βιοηθικός προβληματισμός: Επιφυλάξεις και προοπτικές.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διασαφηνίζουν τις βασικές αρχές και τον σκοπό που υπηρετεί ο επιστημονικός κλάδος της βιοηθικής ως το σημείο τομής διαφορετικών επιστημονικών πεδίων. • Να εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές ανάμεσα στη βιοτεχνολογία, η οποία αλλάζει τη ζωή, τις μορφές και τις ποικιλόμορφες εκφράσεις του θανάτου, και την Εκκλησία, η οποία θέτει ως θεμελιώδη στόχο της την εν Χριστώ μεταμόρφωση της ζωής και την οριστική κατάργηση του θανάτου. • Να διερευνούν μέσα από το πρίσμα 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Προβολή αποσπασμάτων της ταινίας: «Η αδελφή μου κι εγώ». Λίγα λόγια για την υπόθεση: «Όταν μαθαίνουν ότι η δίχρονη κόρη τους πάσχει από λευχαιμία, οι γονείς αποφασίζουν να φέρουν στον κόσμο ένα παιδί-δότη που θα σώσει τη ζωή της. Ύστερα από πολλαπλές επεμβάσεις, η 11χρονη πλέον Άννα θα προσφύγει στη δικαιοσύνη για να ζητήσει να αποφασίσει αυτή τι θα κάνει με το σώμα της».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Διλήμματα: Μελέτη της υπόθεσης δωρεάς οργάνων ενός ανθρώπου που έμεινε κλινικά νεκρός μετά από τροχαίο δυστύχημα εξετάζοντας ταυτόχρονα τις νομικές, κοινωνικές και ηθικές πτυχές του ζητήματος.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου:</p>

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)</p>		<p>της χριστιανικής ηθικής τα ζητήματα της ευθανασίας, των μεταμοσχεύσεων, καθώς και των γενετικών εξετάσεων.</p>	<p>Αντιλογίες: Κείμενα για την ευθανασία, τη σημασία του πόνου, την ασθένεια, την αξία της ζωής και γενικότερα την τοποθέτηση της χριστιανικής διδασκαλίας για τη ζωή. Λεκτικοί διαξιφισμοί με θέματα: Έρευνα στον άνθρωπο και στα ζώα. Υπάρχει η «υπεύθυνη επιστήμη», η έρευνα δηλαδή που προχωρεί με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα, την ισότητα, την προστασία του περιβάλλοντος και γενικά στις αξίες κάθε πολιτισμένης κοινωνίας;</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Έξι σκεπτόμενα καπέλα του De Bono: Μεταμοσχεύσεις: Ποια είναι ή ποια πρέπει να είναι τα όρια;</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Λέξεις – Γρίφοι: Βλαστοκύτταρα και κυτταρική-γονιδιακή θεραπεία. Μεταμόρφωση της ζωής ή μια νέα ζωή;</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Ευθανασία: Ένας «αξιοπρεπής θάνατος»;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: ΑΒΓ: Ακροστιχίδα-λίστα με μικρές λέξεις ή φράσεις που περιλαμβάνουν α) τις αρχές της Βιοηθικής (αρχή της αυτονομίας, της «αβλαβείας», της ευεργεσίας και της δικαιοσύνης) και β) τις επιστήμες που συνδέονται με τη βιοηθική (βιολογία, ιατρική, νομική, φιλοσοφία, κοινωνιολογία και θεολογία).</p>
	<p>Βιοτεχνολογία και ζωή.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να εξηγούν το εύρος του όρου βιοτεχνολογία. • Να εξετάζουν τα ηθικά διλήμματα που προκύπτουν από το 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα/Συννεφόλεξο: Τα ηθικά διλήμματα της βιοηθικής – βιοτεχνολογίας σε σχέση με την τεχνολογία των επεμβάσεων στο DNA οργανισμών (γενετική</p>

<p>Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)</p>		<p>κανονιστικό πλαίσιο της βιοτεχνολογίας σήμερα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να μελετούν τους ηθικούς κανόνες που ισχύουν στις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας, σύμφωνα με την Εθνική Επιτροπή Βιοηθικής. • Να εκφράζουν συλλογισμούς με θεολογικά κριτήρια, που αντλούνται από επίσημα κείμενα της Εκκλησίας της Ελλάδος, για τα βιοτεχνολογικά επιτεύγματα σε σχέση με την ανθρώπινη ζωή. 	<p>μηχανική), την κλωνοποίηση θηλαστικών και τη χαρτογράφηση του ανθρώπινου γονιδιώματος.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ανακριτική καρέκλα ή καρέκλα των αποκαλύψεων: Η δημιουργική παρέμβαση της ιατρικής στο ανθρώπινο σώμα. Επιτρέπονται όλα; (π.χ., Συνέντευξη με τον Μητροπολίτη Μεσογαίας και Λαυρεωτικής κ. Νικόλαο).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Αντιλογίες με θέμα: «Για να επιτύχει ο άνθρωπος την “τελειότητα”, τα τελευταία χρόνια χρησιμοποιεί την επιστήμη για την εξάλειψη ατελειών, με πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα την πλαστική χειρουργική, τη γενετική ενίσχυση, τη χρήση ορμονών για μυϊκή ενδυνάμωση, ύψος κ.λπ.».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Η ηθική του ανθρώπινου σώματος και η υπεράσπιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων. Οι πιθανοί κίνδυνοι που μπορεί να προκύψουν από ραγδαίες επιστημονικές εξελίξεις. Η περίπτωση της παρένθετης μητρότητας. Εναλλακτικά: Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί (ΓΤΟ): Τρώμε ήμας τρώνε; Σύγκριση με το βιβλικό κείμενο της Παραδείσιας Ζωής. «11. και εἶπεν ὁ Θεός· βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοίότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν καρπὸν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ ἐγένετο οὕτως. 12 καὶ ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην χόρτου σπεῖρον σπέρμα κατὰ γένος καὶ καθ' ὁμοίότητα, καὶ ξύλον κάρπιμον ποιοῦν</p>
--	--	--	--

Χριστιανική ζωή (Ζωή και Θάνατος)			<p>καρπόν, οὗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ κατὰ γένος ἐπὶ τῆς γῆς. 13 καὶ εἶδεν ὁ Θεός, ὅτι καλόν...». (Γεν. Α, 11-13).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Pierre-Henri Gouyon: «Έχουμε οδηγηθεί σε υπερβολές;».</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου (ερωτήσεις αναστοχασμού/ Μαθησιακό ημερολόγιο) με θέμα: Επικίνδυνοι φόβοι ή επικίνδυνες ελπίδες;</p>
-----------------------------------	--	--	--

ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑ – Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ			
Θεματικά Πεδία	Θεματικές Ενότητες	Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Ενδεικτικές Δραστηριότητες
		Οι μαθητές/-τριες είναι σε θέση:	Οι μαθητές/-τριες μπορεί να συμμετέχουν σε δραστηριότητες όπως:
Ορθόδοξη Εκκλησία και δημόσιος χώρος	Η ορθοδοξία και ο διάλογος με τον άλλον.	<ul style="list-style-type: none"> • Να προσδιορίζουν τις βασικές πτυχές της ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας για τον άλλον στη σύγχρονη εποχή. • Να ανακαλύπτουν τη σημασία που έχει ο διάλογος για την Ορθόδοξη Εκκλησία ως έκφραση έμπρακτης αγάπης στο πλαίσιο της ζωής τους αλλά και της σύγχρονης παγκοσμιοποιημένης εποχής. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Ο διάλογος σε παραδείγματα/ αποσπάσματα από την Καινή Διαθήκη, τους Πατέρες και σύγχρονους θεολόγους.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χιονοστιβάδα: Τι σημαίνει η φράση «διάλογος με τον άλλον».</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: «Βρες τον τίτλο που ταιριάζει»: Οι ποικίλες όψεις/διαστάσεις του διαλόγου της Εκκλησίας με τους νέους/τις νέες στη σύγχρονη παγκοσμιοποιημένη κοινωνία.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωση: Όψεις του διαλόγου στην Ορθόδοξη Εκκλησία.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Συλλογικός ρόλος: Αίτια που δυσχεραίνουν τον διάλογο, με αφορμή κείμενα της εκκλησιαστικής ιστορίας, σύγχρονων θεολόγων αλλά και από την καθημερινή πραγματικότητα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η τοπική Ορθόδοξη Εκκλησία (ενορία) διαλέγεται έμπρακτα με τις ετερότητες (άνθρωποι του περιθωρίου, μετανάστες, πρόσφυγες).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p>

Ορθόδοξη Εκκλησία και δημόσιος χώρος			Πόστερ ψηφιακό ή κολάζ: «Ίνα πάντες εν ὧσιν»(Ιω 17, 21).
	Ιεραποστολή στα πέρατα του κόσμου.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν τη σημασία της ορθόδοξης χριστιανικής μαρτυρίας ως γεγονός του ευαγγελισμού των εθνών και επανευαγγελισμού των χριστιανών. • Να αξιολογούν το οικουμενικό όραμα της Εκκλησίας ως συνέχεια του έργου που εγκαινίασε ο Χριστός για τη σωτηρία όλων των ανθρώπων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας (έντεχνος συλλογισμός): «Αντίλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω»: Με αφορμή μια φωτογραφία από τον χώρο της ιεραποστολής.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σκοπός, κίνητρο και μέθοδοι του ευαγγελισμού των εθνών και επανευαγγελισμού των ορθοδόξων.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Με σιωπηρό ερέθισμα και τοποθέτηση σε σύντομο κείμενο/φράση να εξετάζουν τη σπουδαιότητα της ορθόδοξης μαρτυρίας έως τα έσχατα της γης σύγχρονου ιεραποστόλου.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Πέντε π και ένα γ: Σύγχρονοι ιεραπόστολοι στην οικουμένη.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Καρέκλα αφήγησης: Οι χαρές και οι δυσκολίες της ιεραποστολής και οι επιφυλάξεις ή χαρές ενός κατηχούμενου.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Οι μαθητές/-τριες ετοιμάζουν ερωτήσεις και λαμβάνουν συνέντευξη από έναν σύγχρονο ιεραπόστολο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: 4 γωνιές: Ευαγγελισμός των εθνών ή προσηλυτισμός;</p>
	Ορθοδοξία και ανθρωπισμός.	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τις βασικές θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για το ανθρώπινο πρόσωπο. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόλεξο: Με τη λέξη «άνθρωπος».</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>Ορθόδοξη Εκκλησία και δημόσιος χώρος</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν την ορθόδοξη θεολογική προσέγγιση από τις αρχές του ανθρωπισμού αναφορικά με την έννοια του προσώπου. 	<p>ομαδοσυνεργασίας: Έντεχνος συλλογισμός: «Τι βλέπεις; Τι νομίζεις ότι συμβαίνει; Τι θα ήθελες να ρωτήσεις;»: Με έργο τέχνης που αποτυπώνει την ανθρωπιστική διάσταση της ορθόδοξης θεολογίας.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Με θέμα: «Ατομικά ή προσωπικά δικαιώματα;».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ορθοδοξία και Διαφωτισμός.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Επικαιροποίηση κειμένου: Η θεολογία για το ανθρώπινο πρόσωπο στα κείμενα των Πατέρων της Εκκλησίας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Ο ανθρωπισμός στην ορθόδοξη καλλιτεχνική έκφραση.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Συζήτηση ανοιχτής γυάλας με θέμα: «Χριστιανικός ουμανισμός».</p>
	<p>Εκκλησία, πολιτεία και πολιτική.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν τις βασικές θέσεις της ορθόδοξης θεολογίας για την πολιτική και την εξουσία. • Να αναδεικνύουν πολιτικές διαστάσεις της ευθύνης που φέρουν οι χριστιανοί για τη μεταμόρφωση της κοινωνίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «πολιτική».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Τροχιά της μάθησης: Το ιστορικό παράδειγμα ορθόδοξων χριστιανών που με τον βίο τους φανέρωσαν τη διακονική εξουσία που δίδαξε ο Ιησούς Χριστός στους ανθρώπους.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Έντεχνος συλλογισμός: «Τι γνωρίζεις σχετικά με το θέμα, τι σε προβληματίζει, τι θα ήθελες να εξερευνήσεις;»: Με απόσπασμα από την Καινή Διαθήκη και έργο τέχνης</p>

<p>Ορθόδοξη Εκκλησία και δημόσιος χώρος</p>			<p>σχετικά με την εκκλησιαστική κατανόηση της εξουσίας.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Χριστιανοί δρουν απέναντι σε διδακτορικό/τυραννικό καθεστώς.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Διάδρομος της συνείδησης: Η προσωπική ευθύνη του χριστιανού απέναντι σε κάθε μορφή αυταρχικής καταπίεσης και τυραννία.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Χριστιανοί κρύβουν Εβραίους κατά το Ολοκαύτωμα. Αγώνες χριστιανών εναντίον των ναζί, των τυραννικών καθεστώτων, των πολιτικών διακρίσεων.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ημερολόγιο αναστοχασμού: Με αφορμή μια ιστορία όπου κληρικός/λαϊκός χριστιανός βοήθησε πολίτες που διώκονταν κατά την περίοδο της Δικτατορίας.</p>
<p>Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος</p>	<p>Η Καθολική Εκκλησία.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τον ρόλο σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο σύγχρονων θεολογικών κινημάτων που αναπτύχθηκαν μέσα στους κόλπους της Καθολικής Εκκλησίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Η ύπαρξη των καθολικών στην Ελλάδα και τον κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Η επίδραση των αποφάσεων της Β' Συνόδου του Βατικανού στη σύγχρονη ευρωπαϊκή κοινωνία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου (έντεχνος συλλογισμός): Αντιλαμβάνομαι/γνωρίζω/φροντίζω: Έργο τέχνης που αναφέρεται στη θεολογία της απελευθέρωσης και το αίτημα για ισότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και</p>

<p>Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος</p>			<p>ελευθερία.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ιστοεξερεύνηση στο διαδίκτυο: Ρηξικέλευθες κοινωνικές θέσεις και δράσεις του πάπα Φραγκίσκου πριν ανέλθει στον ποντιφικό θρόνο.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Βάζοντας τίτλους: Σε εικόνες με θέμα προσωπικότητες της σύγχρονης Καθολικής Εκκλησίας καθώς και των καθολικών μοναχικών ταγμάτων και το κοινωνικό τους έργο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Σύρος (εναλλακτικά: Θεσσαλονίκη ή Ρόδος ή Κέρκυρα): Η συνύπαρξη καθολικών και ορθοδόξων.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θα σου πω μια ιστορία: Η δράση του πάπα Φραγκίσκου.</p>
	<p>Προτεσταντικές Εκκλησίες/ Ομολογίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν το περιεχόμενο βασικών θεολογικών αρχών με τις οποίες επέδρασε ο προτεσταντισμός στη σύγχρονη πολιτική και οικονομική σκέψη της Ευρώπης και επηρεάζουν τη ζωή ενός προτεστάντη σήμερα. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «προτεσταντισμός»</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χάρτης εννοιών: Η ζωή ενός προτεστάντη στην Ευρώπη.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Πνευματική ζωή και κοινωνική δράση ενός Έλληνα προτεστάντη/μιας Ελληνίδας προτεστάντισσας.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Τροχιάς της μάθησης: Η επιρροή του προτεσταντισμού στην Ευρώπη ως προς τη διαμόρφωση της οικονομικής και πολιτικής της σκέψης.</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος</p>			<p>παιχνιδιού/δράσης: «Θετικό/Αρνητικό»: Κριτική τοποθέτηση για τις κυριότερες θέσεις των Προτεσταντικών Εκκλησιών σχετικά με τον σύγχρονο δημόσιο χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Οι προτεσταντικές κοινότητες του τόπου μου/της Ελλάδας και η δράση τους στον δημόσιο χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: 4 γωνίες: Η θεολογική διδασκαλία των προτεσταντών και οι προεκτάσεις της στην κοινωνία, τα ατομικά δικαιώματα, την οικονομία.</p>
	<p>Αρχαίες Ανατολικές Εκκλησίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τον πολιτισμό και τον τρόπο ζωής των αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών σε περιβάλλοντα μη χριστιανικά. • Να ερμηνεύουν διαστάσεις της γενοκτονίας των Αρμενίων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Τοποθέτηση απέναντι στο κείμενο: Με αποσπάσματα από τη ζωή και τον τόπο κατοικίας των ανατολικών χριστιανών.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστοεξερεύνηση: Θεολογικές θέσεις και πολιτισμική/καλλιτεχνική έκφραση στη σύγχρονη ζωή των αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Η καθημερινή ζωή ενός πιστού των Ανατολικών Εκκλησιών που ζει σε κατεχοχήν μη χριστιανικά περιβάλλοντα. Διάλογος με έναν Αρμένιο και έναν Σύρο χριστιανό.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη περίπτωσης: Κείμενα, εικόνες, βίντεο με μια εκκλησία (ναό) αρμενική, κοπτική, συριακή. • Εφημερίδα τοίχου: Έρευνα της γενοκτονίας των

<p>Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος</p>			<p>Αρμενίων και συσχέτισής της με τη γενοκτονία των Ποντίων.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Έντεχνος συλλογισμός: «Τι βλέπεις, τι σκέφτεσαι, τι θα ήθελες να ρωτήσεις;»: Σύγχρονη ζωή των μελών/κοινοτήτων των αρχαίων Ανατολικών Εκκλησιών στην Ελλάδα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η Αρμένικη Εκκλησία/κοινότητα της Θεσσαλονίκης (ή του τόπου μου).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολή: Υπεράσπιση της ζωής των σύγχρονων Ανατολικών Εκκλησιών και καταδίκη των διωγμών.</p>
	<p>Ο οικουμενικός διάλογος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τις προοπτικές που προκύπτουν κατά τη συνεργασία και τον διάλογο των χριστιανικών Εκκλησιών – Ομολογιών. • Να αναλύουν τη σημασία που έχει ο οικουμενικός διάλογος για το μέλλον της Ευρώπης. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Βασικές αρχές του διαλόγου σύμφωνα με την Καινή Διαθήκη, τα κείμενα των Πατέρων και σύγχρονων θεολόγων.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ιστοεξερεύνηση στο διαδίκτυο: Το ΠΣΕ για την κοινωνική δικαιοσύνη και την ενότητα των χριστιανών.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Φτιάξε μια πρωτότυπη ιστορία: Ένας νέος/Μια νέα επισκέπτεται τη μοναστική χριστιανική αδελφότητα στην περιοχή Taizé της Γαλλίας.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Αίτια που δυσχεραίνουν τον διάλογο των χριστιανών στην καθημερινή ζωή.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: (έντεχνος συλλογισμός):</p>

<p>Η χριστιανοσύνη ανά τον κόσμο και δημόσιος χώρος</p>			<p>Βλέπω/ισχυρίζομαι/ αναρωτιέμαι: Με φωτογραφία από τον σύγχρονο οικουμενικό διάλογο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Γέφυρες μάθησης μέσω διαδικτύου με ετερόδοξους μαθητές/-τριες σχολείων της Ευρώπης με θέμα: «Ο διάλογος ως στάση ζωής που προάγει τη συμφιλίωση».</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Ημερολόγιο αναστοχασμού: Η ενότητα των χριστιανών.</p>
<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>	<p>Ιουδαϊσμός.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την παρουσία των Ιουδαίων στην Ελλάδα και τη συμβολή τους στην πρόοδο της ελληνικής κοινωνίας. • Να διακρίνουν τις ποικίλες τάσεις ζωής, τις ανθρωπιστικές αξίες και την επίδραση των κλάδων του ιουδαϊσμού στον σύγχρονο κόσμο (π.χ. ορθόδοξος ιουδαϊσμός). • Να εξηγούν τη σημασία του Ολοκαυτώματος για την αναγκαιότητα διατήρησής του στη μνήμη της ανθρωπότητας, για τον σύγχρονο πολιτισμό. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Τοποθέτηση απέναντι σε κείμενο: Έλληνες Ιουδαίοι (συγγραφείς, λογοτέχνες, επιστήμονες).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Έντεχνος συλλογισμός: «Τι βλέπεις, τι σκέφτεσαι, τι θα ήθελες να ρωτήσεις;»: Χασιδισμός και σύγχρονη φιλομορφία (κινηματογράφος, τηλεόραση).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Σταθμοί μάθησης (βίντεο, κείμενα, ποιήματα, τραγούδια): Ανθρωπιστικές θέσεις της θεολογίας του ιουδαϊσμού και η συμβολή τους στην πρόοδο του δυτικού πολιτισμού.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Έλληνες/Ελληνίδες Ιουδαίοι και η συμβολή τους στις τέχνες και τα γράμματα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Ένας Ιουδαίος στην Ελλάδα σήμερα.</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>			<p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Έλληνες Εβραίοι και Ολοκαύτωμα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επεξεργασία κειμένων με καθοδηγητικές ερωτήσεις: Γεγονότα από τη σύγχρονη θρησκευτική και κοινωνική ζωή των Ιουδαίων στην Ελλάδα.</p>
	<p>Ισλάμ.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν την παρουσία των μουσουλμάνων στην Ευρώπη και τις ευκαιρίες αλλά και δυσκολίες που προκύπτουν από τη συνάντησή τους με έναν πλουραλιστικό κόσμο. • Να διερευνούν θέσεις που αναπτύχθηκαν στους κόλπους του ισλάμ σχετικά με τα ζητήματα της ειρήνης και της βίας. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «ισλάμ».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Τροχιά της μάθησης: Με κείμενα και φωτογραφίες που φανερώνουν την επίδραση της σαρία ως έκφρασης ριζοσπαστισμού στην Ευρώπη αλλά και δηλώσεις μουσουλμάνων με τις οποίες καταδικάζεται ανεπιφύλακτα η επιλογή της βίας/τρομοκρατίας αλλά και αναδεικνύεται το αίτημά τους να επικρατήσουν η κοινωνική δικαιοσύνη και η ειρήνη μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα στον δημόσιο χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου (έντεχνος συλλογισμός): «Τι γνωρίζεις σχετικά με αυτό το θέμα, τι σε προβληματίζει, τι θα ήθελες να εξερευνήσεις;»: Εκδηλώσεις συνύπαρξης μουσουλμάνων με ανθρώπους άλλης θρησκείας στον ελληνικό/ευρωπαϊκό χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Οι ποικίλες όψεις του ισλάμ στον κόσμο και η παρουσία των μουσουλμάνων στον ευρωπαϊκό/ελληνικό χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης:</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>			<p>Ανακριτική καρτέλα: Μουσουλμάνος/ μουσουλμάννα αναφέρεται στη γιορτή του Ραμαζιανού στην Ελλάδα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Έλληνες/Ελληνίδες μουσουλμάνοι (Θράκη, Αθήνα).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Άρθρο σε σχολική εφημερίδα: «Οι μουσουλμάνοι ως Ευρωπαίοι πολίτες».</p>
	<p>Ινδουισμός.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναδεικνύουν τη σημασία που έχουν οι κάστες, καθώς και οι σχετικές θρησκευτικές διατάξεις για την κοινωνική ζωή των Ινδών που ζουν στην Ευρώπη. • Να αξιολογούν την επίδραση που άσκησε η ινδουιστική διδασκαλία στον σύγχρονο κόσμο ως προς την καλλιέργεια της μη βίας. 		<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Επεξεργασία κειμένου με ερωτήσεις και δημιουργικές δραστηριότητες: Τα βασικά χαρακτηριστικά της θρησκευτικότητας στην καθημερινή ζωή μιας ινδουιστικής οικογένειας (λατρεία θεότητας της προσωπικής επιλογής [ισταντεβατά] και λατρεία στους ναούς, τιλάκ, επιδιώξεις για τη βραχυπρόθεσμη και τη μακροπρόθεσμη σωτηρία).</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Η γιόγκα ως φιλοσοφικο-θρησκευτική θεωρία και η απήχρησή της στον ευρωπαϊκό χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ανάλυση διασπάσεων: Ο αντίκτυπος των καστών στην καθημερινή ζωή των ινδουιστών που ζουν στην Ευρώπη.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ερωτήσεις προς ειδικούς: Λατρεία, γιορτές, έθιμα και κοινωνική ζωή στον ινδουισμό.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Ανακριτική καρτέλα: Ένας</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>			<p>νέος/μια νέα περιγράφουν τη θρησκευτική τους ζωή ως ινδουιστές στον ευρωπαϊκό χώρο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Γέφυρα μάθησης μέσω διαδικτύου: Η λατρεία του Γάγγη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Σιωπηρό ερέθισμα με κείμενο: Σε φράση του Μ. Γκάντι για τη μη βία.</p>
	<p>Βουδισμός.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν με δικά τους λόγια βασικές πτυχές της διδασκαλίας του βουδισμού για την ψυχή, την κυκλική αντίληψη της ζωής και τη λύτρωση. • Να αναλύουν την επίδραση που άσκησαν στον ευρωπαϊκό χώρο ρεύματα πνευματικότητας του βουδισμού. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «νιρβάνα».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Επεξεργασία κειμένου και καθοδηγούμενες ερωτήσεις: Ένας βουδιστής σε ευρωπαϊκή χώρα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Η διδασκαλία του βουδισμού περί ψυχής, μετενσαρκώσεων και λύτρωσης.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Βουδισμός της κοινωνικής δράσης.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης (έντεχνος συλλογισμός): Γνωρίζω, προβληματίζομαι, εξερευνώ: Μοναχοί του Θιβέτ: Μια πρόταση ζωής.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Άρθρο για την εφημερίδα-ιστοσελίδα του σχολείου: Μια φανταστική περιήγηση σε σπίτι βουδιστή.</p>
	<p>Κινέζικα – Ιαπωνικά θρησκευόμενα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διακρίνουν τα κύρια χαρακτηριστικά της κοινής και της λαϊκής κινεζικής θρησκείας (κομφουκιανισμός, ταοϊσμός, κινεζικός 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόλεξο: Με τις λέξεις «φενγκ σούι» και «γιν-γιανγκ».</p> <p>Δραστηριότητα</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>		<p>βουδισμός), όπως αυτά εμφανίζονται στον σύγχρονο κόσμο.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αναγνωρίζουν την επίδραση των ιαπωνικών θρησκευμάτων και του πολυθεϊσμού στο ελληνικό πολιτισμικό και κοινωνικό πεδίο. 	<p>ομαδοσυνεργασίας: Χάρτης εννοιών: Η κινεζική θρησκευτικότητα και η επίδρασή της στον πολιτισμό (κινεζικός βουδισμός, θρησκευτικός ή λαϊκός ταοϊσμός, κομφουκιανισμός).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Βρες τον τίτλο που ταιριάζει: Με εικόνες σχετικές με τις θεότητες του Σίντο, τον κοινωνικό τους προσδιορισμό, τα κάμι και την ιαπωνική θρησκευτικότητα.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Κινεζικές κοινότητες στην Ελλάδα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Προσωπικό ημερολόγιο με θέμα: «Επίσκεψη στο παραδοσιακό σπίτι ενός φίλου/μίας φίλης που κατάγεται από την Κίνα ή την Ιαπωνία».</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Κόμικς μάνγκα και θρησκευτικότητα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Θετικό/Αρνητικό: Κινεζικές και ιαπωνικές θρησκευτικές παραδόσεις.</p>
	<p>Διαθρησκειακός διάλογος.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τις βασικές θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τις άλλες θρησκείες στην ιστορία. • Να ανακαλύπτουν όψεις του διαθρησκειακού διαλόγου, όπως υλοποιείται σήμερα, και πώς αυτός μπορεί να επιδρά την προσωπική και συλλογική ζωή των πιστών και των 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τη λέξη «διάλογος»</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Η ορθόδοξη θεολογική κατανόηση των άλλων θρησκειών. Συνάντηση ή απόρριψη του άλλου.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου (έντεχνος συλλογισμός): Γνωρίζω/προβληματίζομαι/εξερευνώ: Με φωτογραφία από τον διαθρησκειακό</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>		<p>ανθρώπων γενικότερα.</p>	<p>διάλογο.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Ο Αρχιεπίσκοπος Αλβανίας Αναστάσιος για τις άλλες θρησκείες.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Έντεχνος συλλογισμός: Φτιάχνω ιστορίες με την εικόνα: Ο διάλογος της καθημερινής ζωής μεταξύ ανθρώπων διαφορετικής θρησκευτικής πίστης που συμβιώνουν στον ίδιο τόπο.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Εμπειρίες από την επαφή με συνομηλικούς άλλων θρησκείων.</p>
	<p>Νέα θρησκευτικά κινήματα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να διερευνούν διαστάσεις του θρησκευτικού χαρακτήρα των νέων θρησκευτικών κινήματων. • Να αξιολογούν την επίδραση των ιδεών και της διδασκαλίας των νέων θρησκευτικών κινήματων στη σύγχρονη κοινωνία. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Συννεφόλεξο: Με τις λέξεις «νέα θρησκευτικότητα».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Χάρτης εννοιών: Κατηγορίες, κοινά στοιχεία και διαφορές των νέων θρησκευτικών κινήματων.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Πέντε π και ένα γ: Με αφορμή την εμπειρία κάποιου μέλους σε νέο θρησκευτικό κίνημα και τον τρόπο ζωής εντός του κινήματος (σαϊεντολογία, νέα εποχή, θεοσοφία).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ιστοεξερεύνηση στο διαδίκτυο: Ψηφιακά θρησκευτικά κινήματα και παρωδίες θρησκευτικών κινήματων.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Γνωρίζω/προβληματίζομαι/</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>			<p>εξερευνώ: με τις βασικές θέσεις ενός νέου θρησκευτικού κινήματος και την αναζήτηση της νέας θρησκευτικότητας.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Νέα θρησκευτικά κινήματα: Φιλοσοφικός στοχασμός ή θρησκείες;</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου: Τα νέα θρησκευτικά κινήματα και η επίδρασή τους στην κοινωνία. – Τι ήταν σε αυτό το μάθημα νέο ή έκπληξη για εμένα; – Υπάρχει θρησκευτικός χαρακτήρας σε αυτά τα κινήματα; – Μπορούν να επιδράσουν τα νέα θρησκευτικά κινήματα στον δημόσιο χώρο;</p>
	<p>Αθεΐα.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν το περιεχόμενο βασικών εννοιών του αγνωστικισμού και της αθεΐας. • Να αποτιμούν την επίδραση της αθεΐας στη διαμόρφωση ιδεών και στάσεων ζωής. 	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποδίδουν το περιεχόμενο βασικών εννοιών του αγνωστικισμού και της αθεΐας. • Να αποτιμούν την επίδραση της αθεΐας στη διαμόρφωση ιδεών και στάσεων ζωής. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Ιδεοθύελλα: Με τις λέξεις «αγνωστικισμός» και «αθεΐα».</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ανάλυση διαστάσεων: Η επίδραση του μοντέρνου αθεϊσμού (π.χ. επιστημολογικός αθεϊσμός, ανθρωπολογικός αθεϊσμός, κοινωνιολογικός αθεϊσμός) στις σύγχρονες κοινωνίες του δυτικού πολιτισμού.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Με τη φράση του Ντιρκέμ «οι παλιοί θεοί είναι νεκροί».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Εκτιμώ/υποστηρίζω/κάνω μια ερώτηση: Σχετικά με ποικίλες θέσεις σύγχρονων επιστημών για την ύπαρξη του Θεού (θρησκευόμενοι και άθεοι/αγνωστικιστές επιστήμονες).</p>

<p>Θρησκείες και δημόσιος χώρος Α': Προσεγγίζοντας την ποικιλομορφία του θρησκευτικού φαινομένου στις κοινωνίες του μοντέρνου κόσμου</p>			<p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Τροχιά της μάθησης: Με κείμενα φιλοσόφων, τα οποία επιχειρηματολογούν για τη μη ύπαρξη του Θεού, ερμηνεύουν τη θρησκευτικότητα, ασκούν κριτική προς τις οργανωμένες θρησκευτικές δομές, καθώς και σε θέσεις αγνωστικιστών για την αποδοχή της φυσικής θρησκευτικότητας (ορθολογική, φυσιοκρατική, ηθική θρησκευτικότητα).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η αθεΐα των επιστημόνων: Richard Dawkins, Stephen Hawking (ενδεικτικά).</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιλογή και υπομνηματισμός αποφθεγμάτων σχετικά με την αθεΐα, τον αγνωστικισμό και τη θρησκευτική πίστη.</p>
<p>Θρησκείες και Δημόσιος Χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>	<p>Θρησκεία και Επιστήμη Α': «Η θρησκεία σε διάλογο με τις θετικές επιστήμες: Το παράδειγμα της Βιοηθικής».</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να κατονομάζουν τα βιοηθικά διλήμματα που προκύπτουν από τις εφαρμογές και τα επιτεύγματα της γενετικής. • Να αναλύουν τον θρησκευτικό λόγο που αναπτύσσεται στο πλαίσιο του διεπιστημονικού διαλόγου πάνω σε ζητήματα βιοηθικής. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χάρτης εννοιών: Τα επιτεύγματα της γενετικής/βιολογίας που αφορούν την αρχή, τη διάρκεια και το τέλος της ανθρώπινης ζωής.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Σύγκριση θρησκευτικών κειμένων: Κοινή προσέγγιση σε βιοηθικό ζήτημα (π.χ. ευγονική, άμβλωση, ευθανασία).</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ιστοεξερεύνηση στο διαδίκτυο: Για ανεύρεση εκκλησιαστικών βιοηθικών επιτροπών που συμμετέχουν και Ορθόδοξες Εκκλησίες ή επιστήμονες (Ποντιφική Επιτροπή για τη Ζωή, Επιτροπή Βιοηθικής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Εκκλησιών).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης</p>

<p>Θρησκείες και Δημόσιος χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>			<p>προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Χορήγηση ή μη της ευθανασίας σε ασθενείς τελικού σταδίου (αξιοποίηση κειμένου και φωτογραφίας): παράλληλη προβληματική σε Ολλανδία και Ελλάδα.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Θετικό/Αρνητικό: Εφαρμογές της γενετικής (ευγονική, πειράματα σε έμβρυα).</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Τα επιτεύγματα της γενετικής και τα βιοηθικά ζητήματα από διαθρησκειακή άποψη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Τέσσερις γωνίες: Συζήτηση για βιοηθικά διλήμματα από θρησκευτικής πλευράς με εξαγωγή συμπερασμάτων για τις αποκλίσεις μεταξύ τους με βάση τη θρησκευτική προέλευση ή τη χριστιανική ομολογία από την οποία προέρχονται.</p>
	<p>Θρησκεία και επιστήμη Β'.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι θρησκευτικές αντιλήψεις στη διαμόρφωση προβληματισμών σχετικά με τα διλήμματα που προκύπτουν λόγω των επιτευγμάτων της τεχνολογίας και της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης (ρομποτική, τεχνητή νοημοσύνη). • Να περιγράφουν το νέο ανθρωποείδωλο των τεχνολογικών αυτών επιτευγμάτων, ως μετα-άνθρωπο, και τι αυτό σημαίνει για τη σχέση του 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα: Με την προβολή σύντομης ταινίας παρακολούθηση της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Ρόλος στον τοίχο: Θρησκευτικός ηγέτης που αναφέρεται σε επιχειρηματίες ή επιστήμονες σχετικά με ηθικά ζητήματα.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Χιονοστιβάδα: Ο ρόλος των θρησκειών στις εξελίξεις της τεχνολογίας και της τεχνητής νοημοσύνης.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Ιστοεξερεύνηση στο</p>

<p>Θρησκείες και Δημόσιος χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>		<p>ανθρώπου με το ιερό.</p>	<p>διαδίκτυο: Θρησκεία και τεχνητή νοημοσύνη.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Φτιάξε μια πρωτότυπη ιστορία με θέμα: «Ένα ρομπότ στο σπίτι μου».</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συζήτηση στρογγυλής τραπέζης: Ο όρος «μετα-άνθρωπος» για τα επιτεύγματα της τεχνολογίας και τη σημασία τους από θρησκευτική άποψη.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Κολάζ: «Η θρησκευτικότητα στην εποχή της 4ης Βιομηχανικής Επανάστασης».</p>
	<p>Θρησκείες και ανθρώπινα δικαιώματα.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αποτιμούν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι θρησκείες ως προς το ζήτημα της διαφύλαξης ή της καταπάτησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Παίρνοντας απόσταση: Με αφορμή παραδείγματα από την ιστορία, όπου αναδεικνύεται η ευθύνη των θρησκειών/θρησκευομένων στην καταπάτηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Μετασηματισμός κειμένου σε αφίσα: Το θέμα της αφίσας είναι η κινητοποίηση των θρησκευομένων για την υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Θρησκευόμενος που καλείται να υπερασπιστεί τα ανθρώπινα δικαιώματα και κρίνεται από τους ομόθρησκούς του για παραβίαση των θρησκευτικών κανόνων.</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Έξι σκεπτόμενα καπέλα: Οι θρησκευόμενοι (π.χ. χριστιανοί) ευρωπαϊκής χώρας για τους μετανάστες</p>

<p>Θρησκείες και Δημόσιος χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>			<p>και πρόσφυγες, αλλά και οι μετανάστες/πρόσφυγες για τους Ευρωπαίους πολίτες.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Φτιάξε τη δική σου ιστορία: Με αφορμή μια φωτογραφία (π.χ. μετανάστες, πρόσφυγες, γυναίκα, παιδική εργασία, θρησκευτική ελευθερία) φανερώνοντας την ευθύνη των θρησκευόμενων στην υπεράσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Θρησκεία και γυναίκα.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Συννεφόλεξο με τίτλο: «Θρησκεία και δικαιώματα».</p>
	<p>Θρησκεία και βία.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να ανακαλύπτουν τα χαρακτηριστικά της «θρησκευτικής βίας» στον δημόσιο χώρο ως ένα είδος παρερμηνείας της θρησκευτικής πίστης. • Να αξιολογούν τον θετικό και τον αρνητικό ρόλο των θρησκειών σε σχέση με τη διαχείριση φαινομένων καθημερινής βίας (bullying, υποτίμηση του «άλλου», του «διαφορετικού»). 		<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Σιωπηρό ερέθισμα: Με κείμενο/φωτογραφία/βίντεο για τον φανατισμό/τη θρησκευτική ή γενικά τη βία.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: «Τι βλέπεις, τι σκέφτεσαι, τι θα ήθελες να ρωτήσεις;»: Περιπτώσεις θρησκευτικής βίας ή αντιμετώπισης της θρησκευτικής βίας μέσα από έργο τέχνης.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Χιονοσιβάδα: Με τίτλο «Θρησκεία και βία».</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Τεχνική μελέτη περίπτωσης: Μορφές βίας με θρησκευτική προέλευση και τρόποι αντιμετώπισης.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Χριστιανοί αντιμετωπίζουν τον χριστιανικό φονταμενταλισμό (ευρύτερα: θρησκευόμενοι αντιμετωπίζουν τον θρησκευτικό φανατισμό).</p>

<p>Θρησκείες και Δημόσιος χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>			<p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Η κατανόηση της ιερής βίας στον θρησκευτικό κόσμο.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Επιστολή διαμαρτυρίας: Με σκοπό την καταδίκη κάποιου βίαιου περιστατικού, θρησκευτικής ή μη προέλευσης με αξιοποίηση θρησκευτικών κριτηρίων.</p>
	<p>Θρησκεία και φυσικό περιβάλλον.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Να αξιολογούν στοιχεία θρησκευτικών διδασκαλιών για το περιβάλλον ή παραδείγματα δράσης θρησκευτικών εκπροσώπων, με τα οποία καταδεικνύεται η ευαισθησία των Θρησκειών ως προς την προστασία της φύσης. • Να αναγνωρίζουν την ευθύνη των πιστών των Θρησκειών για τη διαφύλαξη του περιβάλλοντος. 	<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Παίρνοντας απόσταση: Με αφορμή κάποια ιστορία, βίντεο, φωτογραφία σχετική με την καταστροφή του περιβάλλοντος.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: Αρχή-Μέση-Τέλος: Θρησκευτικές κοινότητες αναλαμβάνουν οικολογική δράση. Προκλήσεις, προβλήματα, προοπτικές.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Ρόλος στον τοίχο: Θρησκευτικοί ηγέτες για θέματα περιβάλλοντος (π.χ. Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο Πράσινος Πατριάρχης).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Μελέτη περίπτωσης: Ένα τοπικό περιβαλλοντικό πρόβλημα και οι δράσεις της τοπικής θρησκευτικής κοινότητας και του σχολείου.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Εφημερίδα τοίχου: Θέσεις θρησκευτικών κοινοτήτων και ενδεχόμενες πρωτοβουλίες για την ευαισθητοποίηση των πιστών τους για την προστασία του περιβάλλοντος.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Συνέντευξη: Με θρησκευτικό λειτουργό που πρωτοστατεί</p>

<p>Θρησκείες και Δημόσιος χώρος Β': Το θρησκευτικό φαινόμενο ως δομικό στοιχείο του σύγχρονου πολιτισμού</p>			<p>στην προστασία του περιβάλλοντος.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης: Δελτίο εξόδου: Περιβάλλον και θρησκεία, με σύμβολα/εικόνες, που αναφέρονται στην καταστροφή του περιβάλλοντος και στην ευθύνη των θρησκευόμενων, π.χ. Οι θρησκείες θεωρούν με ποικίλους τρόπους ιερή τη φύση, Ο θρησκευτικός κόσμος έχει ευθύνη για την καταστροφή του περιβάλλοντος, γιατί οι θρησκευτικοί ηγέτες δεν ευαισθητοποιούν τους πιστούς.</p>
	<p>Θρησκεία και τέχνη.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να εντοπίζουν μορφές καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας, στις οποίες αποτυπώνεται η σχέση του ανθρώπου με το Ιερό. • Να αξιολογούν την αμφίδρομη σχέση μεταξύ τέχνης και θρησκείας. 		<p>Δραστηριότητα άμεσης διδασκαλίας: Χιονοστιβάδα: Μορφές τέχνης.</p> <p>Δραστηριότητα ομαδοσυνεργασίας: «Κουτί εξερεύνησης»: Ένας περιηγητής σε θρησκευτικά μνημεία.</p> <p>Δραστηριότητα διαλόγου: Θρησκευτικά στοιχεία στις διάφορες μορφές τέχνης (λογοτεχνία, κινηματογράφος, μουσική, κόμικς).</p> <p>Δραστηριότητα επίλυσης προβλήματος: Επίλυση προβλήματος: Η τέχνη ως μορφή επικοινωνίας και λατρείας του Ιερού και η αποτύπωση της θρησκευτικής ευλάβειας στην τέχνη.</p> <p>Δραστηριότητα παιχνιδιού/δράσης: Με πίνακες ζωγραφικής που έχουν θρησκευτικό θέμα.</p> <p>Δραστηριότητα πρότζεκτ: Επιτόπια επίσκεψη: Θρησκευτικά στοιχεία σε έκθεση ζωγραφικής.</p> <p>Δραστηριότητα αξιολόγησης:</p>

			Λέξεις, σκέψεις στη σειρά: Διατύπωση απόψεων για τη σχέση της θρησκείας με την τέχνη.
--	--	--	--